

**REVISTĂ PENTRU COPII, PĂRINȚI ȘI CADRELE DIDACTICE
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR**

PUBLICAȚIE ANUALĂ DE EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

GRĂDINA DE COPII

ANUL VII, NR. 7, MAI 2025

**REVISTA GRĂDINIȚEI CU PROGRAM PRELUNGIT
„EPISCOP MELCHISEDEC”**

EDITURA FILOCALIA

*Revistă tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului IOACHIM, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului*

INIȚIATORUL REVISTEI:

Monahia **DIONISIA ȘCHIOPU**

REDACTOR ȘEF:

Director, prof. DESPINA PÎCĂ

TEHNOREDACTARE ȘI GRAFICĂ:

Director, prof. DESPINA PÎCĂ
Secretar, ROXANA MUNTEANU

COLECTIVUL REDACȚIONAL

▪ Ciobanu Carmen	cadru didactic
▪ Ghervasă Raluca	cadru didactic
▪ Savu Maria	cadru didactic
▪ Petrache Ștefania	cadru didactic
▪ Neagu Laura	cadru didactic
▪ Mărtinaș Andreea	cadru didactic
▪ Ruginosu Cristina	cadru didactic
▪ Dumitru Georgeta	cadru didactic
▪ Smău Cristina	cadru didactic
▪ Căuțișanu Denisa Ștefania	cadru didactic
▪ Adam Diana Roxana	cadru didactic
▪ Radu Ana-Maria	cadru didactic
▪ Lucaci Alexandra Camelia	cadru didactic
▪ Bibire Alina	cadru didactic

EDITURA FILOCALIA

Str. Alexandru cel Bun, nr. 5, Roman, jud. Neamț
Tel.: 0333.401.339/0728880513
E-mail: cronica.romanului@gmail.com
www.epr.ro
ISSN – 2601-9477
ISSN – L 2601-9477

„De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în Împărăția Cerurilor.” (Matei 18, 1-11)

Rugă de copil inocent

*IPS Ioachim,
Arhiepiscopul Romanului și Bacăului*

*Doamne, eu te rog fierbinte să-mi porți de grijă mereu.
Am 3 ani, dar știu prea bine că sunt viu prin harul Tău.*

*Te mai rog, o, Doamne sfinte, pentru bunii mei părinți,
Care m-au adus pe lume și-i iubesc ca niște sfinți.*

*Dacă tu ne porți de grijă cu iubire de părinte,
Azi, privindu-Te pe cruce, mai am înc-o rugămintă:*

*Doamne, ai grijă de Tine, căci Tu de pățești ceva,
Va fi vai de noi, săracii, în această lume rea.*

Motto: Education's purpose is to replace an empty mind with an open one.

- Malcolm S. Forbes

Introducere

Eseul de față urmărește să exprime rolul educației și al culturii în viața omului. Așa cum spunea Malcolm S. Forbes în motto-ul acestui eseu, "*scopul educației e să înlocuiască o minte goală cu o minte deschisă*". J.A.Comenins, în lucrarea sa "*Didactica magna*", consideră că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu "*semințele științei, ale moralității și religiozității*". Acestea nu se desăvârșesc prin sine și de la sine, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că, în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor "*semințe*" și implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul "*nu poate deveni om decât dacă este educat*". Educația are rolul să ajute omul să depășească o condiție limitată la asigurarea supraviețuirii și să-l facă să-și îndrepte atenția spre alte dorințe și necesități care depășesc nivelul necesităților fizice.

În 1943 în "*O teorie a motivației umane*", Maslow ierarhiza nevoile oamenilor prezentându-le sub forma unei "piramide a nevoilor" în care la bază se află nevoile fiziologice (de a respira, mânca, dormi, etc), iar la capătul de sus se află cele de auto-actualizare (moralitate, creativitate, spontaneitate, rezolvarea problemelor, etc). Între cele două extreme, se regăsesc, de jos în sus, nevoile de securitate (a familiei, a locului de muncă, a sănătății, etc), de dragoste/ de apartenență (prietenie, familie) și cele de respect (auto-respect, încredere, respect față de alții, respect pentru alții, etc). Educația face ca omul să urce treptat piramida, de la bază către vârf. Însă așa cum piramida are baza largă și vârful foarte îngust, la fel și numărul oamenilor care ajung în final să-și îndeplinească nevoile de auto-actualizare se diminuează pe măsură ce se urcă. Din diverse motive, interne sau externe lui, omul urcă sau nu, treptele evoluției sale interioare.

Eseul acesta va încerca să arate rolul pe care educația îl are în viața omului. Educația poate fi de mai multe feluri: științifică, morală, etică, culturală, religioasă. În această lucrare voi prezenta modul în care trei dintre acestea, și anume : educația științifică, culturală și cea religioasă, modifică omul, făcându-l să depășească stadiul unei "minți goale" ajutându-l să treacă la un nou stadiu al dezvoltării interne denumit de Forbes "o minte deschisă". Educația științifică îl înzestrează pe om cu informațiile necesare pentru a înțelege lumea materială din jurul său, în timp ce educația religioasă îl înzestrează cu resursele morale și spirituale necesare pentru a depăși stadiul materialului, al concretului și a urca pe scara nevoilor, pe treapta cea mai de sus.

Încă de la începutul său, datorită nevoii practice de a trăi în grupuri (pentru a se putea apăra, hrăni, etc), omul a trebuit să se adapteze și să se supună anumitor norme. Omul devine astfel un "animal social", care trebuie să trăiască în societate și să interacționeze cu ceilalți indivizi. Este aproape imposibil pentru om astăzi să se retragă în singurătatea unei lumi în afara interacțiunii cu ceilalți oameni. Supunându-se regulilor sociale instituționale, omul devine la rândul său o instituție cu norme, valori, reguli interne și externe. Educația este cea care îl ajută pe om să-și definească aceste norme, valori și reguli interne și externe. Omul se construiește, se educă pe sine însuși de-a lungul anilor și este deschis influențelor externe (mediul înconjurător) și interne (mediul personal, intern al său).

Conform UNESCO, "educația ar trebui să fie un instrument prin care copiii și adulții devin participanți activi în transformarea societăților lor. Procesul de învățare ar trebui să se

concentreze pe valorile, atitudinile și comportamentele care permit indivizilor să trăiască împreună într-o lume caracterizată de diversitate și pluralism"¹.

Educația științifică

Etimologic, termenul “ **educație** ” (de la “educō, - educare”) înseamnă a crește, a instrui, a forma, a scoate din..., a duce, etc. Deci, am putea spune că educația presupune a scoate individul “ *din starea de natură* ” și a-l introduce “ *în starea de cultură* ”. Despre rolul sau puterea educației și ponderea ei în dezvoltarea psihică a omului s-au formulat, de-a lungul timpului, diverse concepții și teorii.

Conform DEX "omul" este definit ca fiind o "*ființă superioară, socială, care se caracterizează prin gândire, inteligență și limbaj articulat, iar din punct de vedere morfologic prin poziția verticală a corpului și structura piciorului adaptată la aceasta, mâinile libere și*

¹ www.unesco.org

apte de a efectua mișcări fine și creierul deosebit de dezvoltat"² sau, o altă definiție precizează că omul este o " *ființă socială înzestrată cu rațiune și cu vorbire articulată, capabilă să-și confecționeze unelte de muncă, cu ajutorul cărora poate transforma realitatea în care trăiește*"³.

Aceste definiții descriu omul ca fiind o ființă socială care gândește și care acționează asupra mediului din jurul său transformându-l (*homo sapiens*). Pentru a transforma însă, omul are nevoie de cunoștințe pe care le obține prin educație. Kant spunea că "*Omul devine prin educație*". Schiller la rândul său considera că prin educație și prin artă omul, domesticește sălbăticia, grosolănia, brutalitatea din creatura umană. "*Ideea pedagogică de la baza fiecărei culturi*", afirma Schiller, "*nu este o chestiune de vârstă copilăriei, nicidecum. Dacă educația vrea să devină un comportament cultural, ea trebuie să-l însoțească pe om o viață întreagă - principiile ei sunt controlul și corectivul, sublimarea și permanenta regenerare, precum și dinamizarea potențialelor noastre spirituale și morale*".

Convingeri despre puterea, despre eficacitatea educației se întâlnesc din cele mai vechi timpuri, atât în folclorul pedagogic, cât și în operele unor filosofi ca: Democrit, Aristotel, Quintilian. "*Educația – spune Democrit – transformă pe om și, făcând aceasta, ea creează o a doua natură*".

Prin educația științifică, omul va obține informații despre lumea din jurul său, va explica diversele fenomene și procese materiale, va abstractiza și va generaliza realitatea psihosocială. Ca urmare a acestui proces, omul își va construi, își va forma personalitatea în vederea integrării active a persoanei în viața socială.

Există două tipuri de educație: educația formală și educația informală.

În anul 1973, Philip Coombs definea educația formală ca fiind "*sistemul educațional structurat ierarhic și gradat cronologic, pornind de la școala primară și până la universitate, care include, în plus față de studii academice, o varietate de programe de specializare și instituții de pregătire profesională și tehnică cu activitate full-time*". Educația nonformală a fost definită de către J.Kleis drept "*orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărui conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor etc.)*"

Sistemul educațional formal (școala) îl învață pe om să citească, să scrie, să se informeze, să se documenteze pentru a descoperi și explica pe cale științifică lumea din jurul și dinlăuntrul său. Societatea este cea care forțează omul să aibă un anumit nivel de educație pentru a-l putea integra și la rândul lui pentru ca el însuși să poată funcționa normal printre ceilalți oameni. Cu cât omul acumulează mai mult prin educația științifică, cu atât el urcă pe treptele sociale și devine la rândul său educator pentru ceilalți.

Educația nonformală îl ajută pe om să descopere lumea în afara sistemului formal de învățământ prin experiențe personale ca urmare a traiului în societate, a interacțiunii cu ceilalți oameni.

Educația științifică îl ajută pe om să treacă de la un stadiu de dezvoltare la altul, prin dezvoltarea personalității, ca urmare a acumulării de cunoștințe cu un grad din ce în ce mai mare de abstractizare și prin dezvoltarea psihică ca urmare a diverselor situații biologice și psihosociale prin care omul trece.

De-a lungul istoriei, societatea a acumulat experiența de cunoaștere teoretică și practică condensată în valori materiale și spirituale ce constituie ereditatea socială a culturii și civilizației. Conservarea valorilor și transmiterea lor se realizează prin educație care, în această ipostază, reprezintă instituția constituirii și transmiterii eredității sociale a culturii și civilizației. Pe acest fundament de experiență condensată, se acționează, prin educație, pentru formarea

² <http://www.rimeaza.org/definitie-omului.html>

³ Idem 1

omului ca utilizator și consumator de valori, ca producător și creator de valori. Educația este o funcție esențială și permanentă a societății în două ipostaze: de instituție a eredității sociale a culturii și civilizației și de instrument de acțiune pentru formarea omului.

În sens social – istoric, educația este procesul de transmitere și asimilare a experienței – economice, politice, religioase, filosofice, artistice, științifice și tehnice – de la înaintași la urmași. În fazele de început ale societății, transmiterea experienței se realiza ocazional, nesistematic și oral, în comunitățile gentilicotribalice. În etapele avansate de dezvoltare a societății, la unele popoare, spre exemplu la egipteni, indieni etc., educația se realiza ca inițiere în temple, cunoașterea fiind un act sacru.

Concomitent, educația se instituționaliza prin școli și universități. Indiferent de nivelul de dezvoltare a culturii și civilizației și de modalitățile de transmitere, s-a realizat dialogul generațiilor, s-a asigurat continuitatea existenței materiale și spirituale a omenirii.

În sens social – cultural, educația este procesul de ridicare a individului din stare de natură biologică la cea culturală. Din ins biologic cu predispoziții normale cognitive, afective, și volitive, în mediul social și prin el, individul devine o ființă culturală, asimilând cultura și în situații de excepție, creând-o.

Dacă educația științifică îi poate explica omului, prin intermediul conceptelor, lumea materială din jurul său, educația religioasă îi dezvăluie omului răspunsuri despre partea spirituală, nevăzută, imaterială a sufletului său.

Educația religioasă

Un îndreptar de bază pentru educație îl constituie Vechiul Testament, cele mai multe sfaturi și principii pedagogice găsindu-se în Levitic, Numeri, Deuteronom, Pilde, Psalmi. Din cărțile menționate rezultă că scopul educației este dobândirea înțelepciunii spre care trebuie să tindem din toate puterile. În concepția veche-testamentară este considerat om înțelept nu cel ce are multe cunoștințe, ci cel care știe cum să trăiască pentru a fi bine plăcut lui Dumnezeu. Așadar, însușirea poruncilor divine transmise prin Moise nu la modul pur teoretic, ci prin împlinirea lor în fapte de viață constituia scopul educației la evrei. Ca metodă de educație, Vechiul Testament recomandă în special exemplul părinților, care trebuie să-și educe copiii și, atunci când este cazul, să-i mustre și să-i bată: *“Cine cruță toiagul său își urăște copilul, iar cel care îl iubește îl ceartă la vreme”* (Pilde 13, 24). Familia deține rolul fundamental în educație, ceea ce s-a păstrat până în zilele noastre.

Ideea de educație este prezentă și în Noul Testament, copiii fiind supuși unei îndrumări atente orientate spre Hristos. Aceasta rezultă din chiar cuvintele Mântuitorului: *“Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci împărăția cerurilor este a celor ca ei.”* (Matei 19, 24). Educația creștină are drept început și sfârșit dragostea de om și de Dumnezeu, în vederea fericirii omului pe pământ și în ceruri. Prin realizarea ei pe pământ, această educație urmărește să câștige împărăția cerurilor. Educația nou-testamentară o depășește pe cea veterotestamentară prin faptul că postulează dragostea față de oameni, inclusiv față de dușmani, bunătatea, sfințenia, dreptatea, egalitatea, smerenia. Educația creștină înseamnă convertire totală la Hristos.⁴

În epoca patristică, ideile despre educație sunt cuprinse în diverse tratate de educație generală și specială, omilii, comentarii, catehisme, opere filosofice, opere poetice, opere polemice, opere științifice propriu-zise. Părinții și scriitorii bisericești creează o nouă formă de spiritualitate care implică o orientare nouă pentru fiecare individ. Ei foloseau metode diferite de educație în funcție de situații, împrejurări și oameni, ei nu doar vorbeau despre educație, ci se aplecau cu foarte mare dăruire și răbdare asupra sufletului fiecărei persoane, manifestau o îndrumare directă, personală și un control continuu al ființei umane. În epoca patristică era prețuită atât educația individuală, cât și cea în masă. Biserica era cea care făcea educația, în spirit de frățietate și de dragoste, proces în care personalitatea nu era anulată, ci integrată în ansamblul celorlalte personalități.⁵ Vom urmări, pe scurt, cum era privită educația la Sfinții Părinți Capadocieni (Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz, Grigore de Nyssa), la Sfântul Ioan Gură de Aur și Clement Alexandrinul. Ei acordă importanță și trupului și sufletului, educația realizându-se, pentru trup, cu ajutorul exercițiilor de gimnastică la care se adaugă o deosebită grijă privitoare la hrană și îmbrăcăminte, iar pentru suflet prin educarea simțurilor. Ca mijloace

⁴ Coman, pr. prof., Ioan G, *Frumusețile iubirii de oameni în spiritualitatea patristică*, Ed. Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1988, pag. 20-22

⁵ *Ibidem*, pag. 24

de realizare a acestui tip de educație se recomandă artele, precum: poezia, pictura și muzica. Toate acestea înnobilează sufletul, îl îmbracă în hainele iubirii de bine, de frumos și de adevăr. Pentru educația voinței, al cărei scop este virtutea, primul factor al realizării ei este exemplul. Educația voinței trebuie făcută în sensul voinței lui Dumnezeu și cu ajutorul Sfântului Duh.

Autorii patristici oferă în operele lor modele vrednice de urmat: patriarhi, prooroci, apostoli, misionari și râvnitori pentru bine. De asemenea, acordau un rol deosebit în educație recompensei și pedepsei, recomandând ca adevăratul pedagog să îmbine blândețea cu severitatea. Primul gânditor creștin care a lăsat o lucrare de pedagogie sistematică, din care s-a alimentat tradiția creștină privind educația este Clement Alexandrinul cu a sa lucrare "Pedagogul". Conform învățăturii sale, idealul educației creștine este înscrierea omului pe drumul către Hristos, dobândirea virtuții prin urmarea modelului suprem, Iisus Hristos, mântuirea sufletului prin răscumpărare, dar și prin educație sistematică.

Viața aleasă propusă de această educație privește atât sufletul cât și trupul.⁶ Scopul educației nu se poate împlini singur, ci prin colaborarea activă a credinciosului cu harul divin. Această idee apare, de altfel, la toți marii Părinți și scriitori bisericești. În viziunea Sfântului Vasile cel Mare, educarea copiilor trebuie să se facă în disciplină și iubire față de Dumnezeu, în vederea realizării unei personalități moral-religioase și a viețuirii întru Hristos. Acest sfânt părinte recomandă începerea educației de timpuriu, când sufletul, fiind moale ca ceara, poate fi ușor de modelat și format.⁷

Așadar, principiul psihologic își are rădăcini adânci, în însăși învățătura Sfinților Părinți. Precum doctorul nu prescrie același medicament pentru toți bolnavii, așa și pedagogul își exercită arta de a învăța pe copii după posibilitățile și caracteristicile fiecăruia.

Din acest punct de vedere, Sfântul Vasile cel Mare este un fin psiholog, un bun cunoscător al sufletului celui educat, și recomandă tuturor pedagogilor să țină seama de acest aspect deosebit de important în demersul educativ.

Ideea respectării particularităților individuale, a accesibilizării cunoștințelor, a continuității învățării apare și la Sfântul Grigorie de Nazianz, care consideră că nu se cade a vorbi orice despre Dumnezeu, în orice vreme și oricui, ci este o vreme anume când trebuie să vorbim despre El.⁸

O importanță deosebită i se acordă educației și de către Sfântul Ioan Gură de Aur, fiind considerată problemă capitală a omului, din lipsa acesteia decurgând toate relele posibile. De asemenea, semnalăm necesitatea începerii educației de la cea mai fragedă vârstă, deoarece atunci sufletul este modelabil, precum o pastă care ia orice formă îi dai.⁹ Idealul educației are o profundă dimensiune religioasă pentru că vizează cultivarea credinței, și disprețuirea bunurilor trecătoare. Sfântul Ioan Gură de Aur evidențiază rolul părinților, îndeosebi al femeii, al mamei în efortul educativ.

Ca o încununare a întregii concepții despre educație a Sfântul Ioan Gură de Aur și, implicit, a tuturor Sfinților Părinți, propunem frumoasele cuvinte ale sfântului, izvor de înțelepciune și îndreptar în vederea realizării unei educații corecte și eficiente: "*A educa înseamnă a cultiva curățenia sufletească și buna cuviință a copiilor și tinerilor, a-l crește pe copil moral și în evlavie, a avea grijă de sufletul lui, a-i modela inteligența, a forma un atlet pentru Hristos, pe scurt, a te îngriji de mântuirea sufletului lui. Educația este asemenea unei arte: artă mai mare ca aceasta nu există, pentru că, dacă toate artele aduc un folos pentru lumea de aici, arta educației se săvârșește în vederea accederii la lumea viitoare*"¹⁰.

⁶ Cucos, Constantin, *Educatia religioasă*, Ed. Polirom, Iași, 1999, pag. 48

⁷ *Ibidem*, pag. 51

⁸ *Ibidem*, p. 52.

⁹ *Ibidem*, p. 53

¹⁰ Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 1996, p. 26.

Educația prin cultură.

Cultura poate fi văzută prin trei ipostaze: știința, arta, morala, fiecare contribuind în mod nemijlocit la formarea culturală a omului.

Începuturile artei sunt tot atât de vechi, ca și ale științei și ale moralei. Toate au ieșit în bună parte din munca cu unealta a celor mai vechi strămoși ai omenirii și nu numai într-un singur continent, ci în toate. După ce unealta, ca organ ne-natural, prin variațiile ei neprevăzute, împinsese pe om spre haosul cugetării magice (caracterizată printr-o cauzalitate arbitrară și deci irațională și incalculabilă) intuițiile empirice i-au procurat omului unele cunoștințe pozitive, din care a ieșit, încetul cu încetul, Știința. În același timp, tot pe cale empirică, omul a stabilit și unele norme etice (rituri de inițiere, tabu) și a prins a dobândi și unele simțiri estetice. Din aceeași tulpină, s-au diferențiat astfel de la început cele trei ramuri ale culturii: Știința, Morala și Arta, cu puțința dezvoltării și diferențierii de mai târziu.

1. Pictura. Desenele aflate în unele peșteri dovedesc că încă din epoca paleolitică, omul ajunsese la o mare îndemânare în executarea figurilor de animale. Câți dintre europenii de astăzi ar fi în stare, fără o pregătire specială, să deseneze pe o lespede de piatră lupta între doi cerbi, alergarea cailor și salturile zimbrilor... cum făceau pictorii din timpul când Europa era copleșită de ghețuri, iar locuitorii continentului nostru se adăposteau în peșteri, ca urșii și alte sălbăticiuni! În fundul peșterii întunecate, la lumina focului de crengi, omul paleolitic nu numai

că desena, dar începuse să și picteze. De la dibuirile de atunci, a ajuns cu timpul nu numai la pictarea cu mai multe culori amestecate, care permit corectarea nuanțelor, dar și la frescă, unde nu încape nici o corectură.

(Pictarea pe mătase, specifică artei japoneze, nu admite nici ea îndreptarea erorilor.)

2. Sculptura – modelarea pietrei, a lemnului, a metalelor și cea mai ușoară dintre toate: a lutului, a născut încă din faza magică și sculptura. Familia idolilor este imensă pe toată fața pământului.

Izvorul este același: imitarea formei lucrurilor era socotită ca o putere care ajuta dobândirea lucrului imediat. Din eresurile cu privire la naștere și la moarte, din nevoia de a cere ajutorul spiritelor (totem, zei, tutelari), sculptura pocită de la început a ajuns cu timpul până la cultul liniilor și al formelor frumoase, executate fără nici o altă preocupare decât cea pur estetică – Am fi uitat cât de smerită a fost originea picturii și a sculpturii, dacă unele răătăcirii ale *expresioniștilor* contemporani nu ne-ar fi adus aminte prin picturile și sculpturile lor absurde, arta sălbaticilor din pădurile Africii și ale Americii.

3. Muzica, de asemenea, e străveche și a fost lipită de traiul omenesc. Unii sălbatici ne pot arăta și astăzi cât de împletită a fost viața primitivă cu muzica. Pădurile din Africa răsună și acum, în fiecare noapte, de instrumente muzicale *mai numeroase și mai variate decât în orice colț al Europei*¹¹. Un etnomolog englez, care a explorat în anii din urmă pădurile din Camerun, a rămas uimit de strânsa legătură între magie, muzică și dans la toți indigenii. Unii dintre ei i s-au părut că merită numele de regi ai ritmului. Nu numai când ascultau cântările lor, dar și când auzeau melodii europene, indigenii erau gata să le însoțească prin dans și cântec. *Într-o seară, pornind cu gramofonul, văd că toată gloata Negrilor a început a se balansa într-un ritual adesea perfect. Au prins apoi a scoate de sub haine tobe, unele mici, acoperite cu piele, altele de lut ars, de lemn scobit... și, rând pe rând, aceste instrumente au intrat în tactul auzite atunci pentru întâia oară*¹². Numărul, forma și materia instrumentelor muzicale, precum și melodiile și ocaziile în care sălbaticii cântă este neînchipuit de mare. Sunetul armonios a produs de timpuriu o impresie plăcută asupra urechii omului primitiv, iar el a început a produce înadins astfel de sunete, fie cu vocea, fie în chip artificial, prin unele instrumente și, întâi de toate, prin uneltele care îi stau la îndemână. *Arcul e strămoșul cel mai vechi al chitarei, viorii și al tuturor instrumentelor cu coarde. Vânătoarea, vâslitul, lucrarea fierului (foarte răspândită în Africa), tactul pisălogului în piua unde sunt zdrobite zilnic grăunțele de meiu, de porumb, precum și orice fel de muncă în cadență îndemna pe om să însoțească ritmul sunetelor muncii, cu un sunet produs de coardele sale vocale sau de un instrument anume*¹³. Ritmul brațelor în timpul muncii se impune nu numai auzului, dar se acordă și cu ritmul respirației muncitorului; modelează în chip firesc intensitatea vocii celui care vorbește, îi dă un accent deosebit și devine astfel început de modulare a vorbei, adică vocalizare – cântec.

4. Dansul – Înainte de cântare, e firesc să se fi născut, în legătură cu cugetarea magică, dansul. După faza de simplu culegător, manifestarea cea mai însemnată a omului a fost vânătoarea. După cum desenul nu s-a născut din plăcerea de a desena figuri de animale, ci din credința că imitarea grafică a formei animalului înlesnește vânătoarea, adică prinderea ori uciderea vietății desenate, tot așa și primul dans a fost de bună seamă nimic: imită mișcările animalelor sălbatice dorite de vânător: mersul lor, săriturile lor, jocurile lor. Mai târziu, dansul a căpătat varietăți tot mai numeroase, din nevoia instinctivă a corpului de a însoți ritmul sunetelor cu ritmul unor anume mișcări ale brațelor, ale picioarelor și chiar ale corpului întreg, mai ales când dansul imita o muncă ori lupta cu armele. Rezultă că rădăcina dansului a fost utilitatea, înainte de a fi plăcerea estetică. Dansul aducea însuflețire, curaj și putere – nu numai fizică, ci și sufletească (charisma). Era o pregătire spre acțiune. În insula Trinidad, cu ocazia unui dans războinic, indigenii au adus lucrul la împlinire, năvălind efectiv asupra străinilor

¹¹ S. Mehedinți, *Trilogii: Știința, Școala, Viața, cu aplicări la poporul român*, Editura Cugetarea, București, 1940, p. 421.

¹² I. T. Sanderson, *Les bêtes rares de la jungle africaine*, Paris, 1938, p. 175.

¹³ K. Bucher, *Rhythms und Arbeit*, Leipzig, 1909, p. 25.

(europenilor) și măcelărindu-i. De aici și până la acțiunea dramatică e numai un pas. În teatrul antic, muzica, dansul, corul, drama erau încă strâns legate. Abia mai târziu a venit diferențierea, adică acțiunea propriu-zisă a dramei s-a despărțit de vechiul conglomerat (utilitar, etic și estetic).

5. Poezia – Cuvintele care însoțeau dansul magic sau cântarea s-au despărțit cu timpul și de dans și de muzică spre a se supune numai cadenței ritmului sau rimei, adică devenind vers sau vorbire dramatică. Teatrul și poezia, cu toate genurile ei, au ajuns apoi la o dezvoltare care abia, abia, dacă pe ici, pe colo, mai poate aminti originile artei încă nediferențiată din faza cugetării magice.

Din cele semnalate reiese că arta este tot atât de veche ca și unealta și munca cu uneltele, adică este un fenomen omenesc general.

Nu încapă nici o îndoială că arta este un modelator al sufletului omenesc, iar rădăcinile ei sunt tot atât de adânci în trecutul omenirii, ca și ale științei și ale moralei. Toate trei s-au dezvoltat împreună cu ocupațiile fiecărei grupări etnice și au fost strâns împletite ca și ițele unei funii. Pretutindeni în omenire, alături de munca pentru traiul zilnic, s-a ivit și o licărire de artă, adică un început de armonizare estetică a vieții, pe lângă cea etică și pe lângă suma de cunoștințe empirice din care a izvorât știința. Evoluția aceasta tripartită era inevitabilă, deoarece găsim chiar și la unele specii inferioare omului o pornire asemănătoare. De exemplu, cum s-ar fi putut să nu încerce omul să cante, când și alte animale modulează anumite sunete, potrivit cu împrejurările vieții lor (Lătratul câinilor domestici este un fel de grai; unele păsări imită ciripitul și cântecul altora, ba chiar vocea omului). Privighetoarea e în felul ei o artistă. Alte păsări au o vădită aplecare spre mișcări ritmice, executând un fel de dans (cocorii, berzele).

Iată de ce și omul pornind de la munca obișnuită cu scop utilitar, a ajuns cu încetul până la activitatea dezinteresată ce se numește **artă**. De la amorf și anarhie, ritmul muncii l-a împins pe nesimțite spre euritmia mișcărilor, a sunetelor, a culorilor, a liniilor și a formelor plastice, apoi, în cele din urmă, la armonizarea ideilor, sentimentelor și acțiunilor. Limita superioară a acestei activități a fost apropierea de echilibrul sufletească, de pacea artistului care se uită pe sine în momentul creației sau a privitorului care, contemplând opera de artă, se apropie și dânsul de același nivel sufletească – uitarea de sine și de ale sale – În aceasta se rezumă marele efect modelator al artei (catharsis).

De aceea, putem spune fără nici o șovăire: *după cum în latura științei treapta cea mai de sus e "sfînțenia" savantului; după cum unitatea de măsură a vieții pragmatice a unui popor este morala lui, tot așa în latura sensibilității, gradul cel mai înalt al vieții unui neam este manifestat în arta lui. Acolo se concentrează tot adevărul, tot binele și toată năzuința lui spre armonie*¹⁴. – Am putea zice aforistic: fizionomia sufletească a unui popor se oglindește mai exact în arta sa, deoarece opera de artă exprimă simultan și convergent atât respectul său față de adevăr, cât și disciplina (omenia) sa față de restul omenirii, precum și idealul său față de frumusețe. Artă așadar, este simbolul suprem al unei națiuni, fiindcă nu se poate Frumusețe fără Adevăr dreapta intuiție a lucrurilor) și fără Bunătate, adică o firească înclinare spre tot ce e vrednic de simpatie. Toate trei sunt, cum am spus, împletite împreună chiar de la început, dar nu la fel de proeminent.

În timpurile preistorice, isprava cea mai mare a culturii omenești nu s-a arătat în latura etică și nici în tehnică, adică în suma cunoștințelor sale despre natură, temelia empirică peste care avea să se zidească mai târziu știința, ci în arta omului de paleolitic. Rămășițele acestei arte sunt cu adevărat uimitoare, când ne gândim la bietul locuitor al peșterilor, îmbrăcat în piei, luptându-se cu gerul și cu fiarele și totuși schițând desene policrome pe pereții peșterilor, la lumina făcliilor de mesteacăn sau a tăciunilor.

¹⁴ S. Mehedinți, *Trilogii: Știința, Școala, Viața, cu aplicări la poporul român*, Editura Cugetarea, București, 1940, p. 100.

Mai târziu, când omul a mai avansat pe planul vieții istorice, tot pe artă a căzut accentul. Înainte de a miji ceea ce numim știința ionienilor, adică *filozofia*, cum o numeau ei și înainte de a se auzi de sisteme de morală ori de construcții politice, isprava cea mai mare a poporului grec a fost iarăși în artă. Homer ni se înfățișează și astăzi ca simbolul tinereții biruitoare și de aceea neasemănat mai ademenitoare decât toate operele culturii mature de mai târziu.

Epopoea homerică este cel dintâi mare cântec de bucurie al făpturii, omenști emancipate din lanțurile vieții prozaice, plină de toate disonanțele luptei animalice pentru trai. Și trebuie să recunoaștem că grecii au dovedit o foarte fină intuiție pedagogică atunci când au pus în mâna copiilor lor nu niscaiva opere de cuprins științific, ci mai întâi de toate Iliada și Odiseea, alături de exercițiile de dans, cântec și alte mijloace de educație îndrumată spre ceea ce numeau ei *Kalon*, *Kagathon* – adică frumos și bine (Frumosul întâi de toate). Simțiseră ei că Homer fusese cea mai caracteristică întrupare a frumuseții, a omeniei și a înțelepciunii neamului grec.

Nu ne îndepărtăm de adevăr, dacă afirmăm că în triada culturii (știința, etica și arta), cea care s-a afirmat mai întâi este arta.

Etnografia dovedește că pretutindeni, creațiile artistice s-au ivit cu mult înaintea sistemelor de morală și mai ales cu mult înainte de înfiriparea *cristalului străveziu ce se cheamă știință*¹⁵. Dovezile sunt nenumărate și deplin convingătoare. Dar cel mai tipic exemplu este poporul japonez. În anul 1867, când au intrat în relații mai apropiate cu restul planetei, știința lor era abia în pruncie. (Speriați de tunurile vapoarelor americane, ei se gândiseră un moment să apere arhipelagul lor, înconjurând fiecare insulă cu un șir de copaci). Morala era însă cu mult superioară științei. Bushido, codul lor de onoare, este, în unele privințe, superior societății celei mai culte din Europa. Dar dacă ne întoarcem spre artă, acolo poporul japonez ajunsese mai sus decât toată omenirea. Îndeosebi, pictura lor atât de originală și atât de fină, îi așază alături de popoarele cele mai reprezentative pentru dezvoltarea artei. După cum la Apus au existat epoci de lumină și de umbră, tot așa Extremul Orient și-a avut epocile sale de înălțare și de scădere, dar cu alte valori, între care cele științifice ocupau un loc foarte smerit.

Cele afirmate până aici cu privire la artă, începând cu omenirea preistorică și sfârșind cu cele câteva milenii de viață istorică, dovedesc pe deplin:

Întâi, că dezvoltarea artei a fost mai timpurie decât a moralei și a științei;

Al doilea, că *frumosul* nu e numai un concept abstract, ci o realitate pipăită, având și o influență socială pozitivă.

Același lucru îl putem spune și despre **morală**, inclusiv cea creștină. Și ea s-a dezvoltat de timpuriu, dar cu un pas sau mai mulți în urma artei. Sunt de prisos exemplele din viața sălbaticilor, când însăși morala antică (cu sclavie, uciderea copiilor, înjosirea femeii) era cu mult sub nivelul artei. Subliniem doar atât, că binele, ca și frumosul, nu e numai un concept abstract, ci corespunde unor realități concrete, oricât de aproximative ar fi, dar care l-au ridicat pe om din ce în ce deasupra animalității.

Plecând de la constatarea că sentimentul este izvorul acțiunii, putem urmări în istoria tuturor popoarelor, în ce chip sentimentul artistic și etic au devenit un sprijin în educația gloatelor – mai ales când arta și morala s-au ajutat una pe alta. Față de evreii care înțeleseseră rolul picturii și al sculpturii ca sprijin al religiei, grecii, romanii și atâtea popoare moderne, au făcut din sculptura și pictura religioasă un mare izvor de înnobilare sufletească. Alături de rădăcina amară și tulpina închircită a Vechiului Testament, a crescut și crește trunchiul tot mai rămuros și mai înflorit al Noului Testament. *Cel mai bun*, adică Hristos este pe cale să învingă. La Tablele Legii lui Moise nu se mai convertește astăzi nimeni, pe când doctrina mai blândă și mai umană a lui Iisus se întinde zi de zi. Se poate afirma că și nivelul moralității omenști se ridică. Când Ghandi mărturisește că ajutorul cel mare al vieții sale i-a venit nu din Bhagavat – Gita sau din alte cărți hinduiste, ci din Evanghelie, aceasta este un semn vădit al dorinței celor

¹⁵ S. Mehedinți, *Op. cit.*, p. 426.

mai buni de a înlătura nu numai anarhia materială, dar și anarhia morală de care suferă încă omenirea.

Cât privește știința, ramura care a crescut mai încet, se constată – mai mult decât la artă și morală – un progres de o repeziciune uluitoare în secolele din urmă. Deocamdată, s-a produs, după cum se vede, chiar dezechilibru, prin aplicările științei la tehnică. Dar speranța armonizării nu este pierdută. Peste tot spiritul se luptă cu materia, iar biruința nu poate fi a erorii, ci a adevărului.

Este drept că până astăzi, Știința, Morala și Arta n-au izbutit să ne apropie de armonizarea vieții omenești pe temeiul muncii tuturor, potrivit cu însușirile speciale ale fiecărui neam și cu împrejurările geografice ale fiecărei țări, privită ca o parte dintr-un tot geoeconomic și geopolitic. O astfel de operă de caracter supra – național și trans- subiectiv nu poate fi adusă la împlinire decât sub conducerea unor personalități, adică a unor adevărați *oameni de stat*. Iar astfel de exemplare se ivesc rar de tot. În orizonturi mai înguste și pentru probleme mai mărginite, au apărut câțiva în cursul istoriei. De când însă, istoria a devenit cu adevărat *universală*, nu s-a ivit încă nici unul care să se apropie de acest rol mondial. Și, de bună seamă, rolul acesta nu va putea fi împlinit decât de o personalitate eminentă, având între alte însușiri și pe aceea de a privi până dincolo ... Singur acela care face socoteli cu eternitatea ar putea să conducă nu numai viața unei națiuni, dar să afle norme valabile și pentru restul omenirii; fiindcă singur, un astfel de organizator ar putea avea o perspectivă destul de largă spre a coordona punctul de vedere material cu cel intelectual și estetic, adică ar fi capabil să facă suma tuturor valorilor pozitive ale epocii sale, fără părtinire pentru nimeni.

Din nefericire, talentul acesta este rar – cel mai rar dintre toate – fiindcă nu e unilateral, ci presupune îmbinarea unui număr foarte mare de calități. S-ar putea însă cu timpul, în națiuni mai îngrijit selecționate decât cele de astăzi, să apară mai des și astfel de individualități, care prin agerimea intuiției, prin armonia lor lăuntrică și impersonalitatea lor, să poată impune o viață mai armonioasă și gloatei de sub cârmuirea lor. Nu e vorba aici de o simplă speranță, ci de o constatare axiomatică: Omul al cărui prestigiu este real, adică se întemeiază pe o mare autoritate intelectuală și morală, în chip firesc realizează în jurul său unitate de convingere și de sentimente, care duce în cele din urmă și la unificarea voințelor spre acțiune. Nu în zadar, morala creștină a pus ca temelie a vieții sentimentul iubirii – pârgăia cea mai puternică pentru armonizarea intereselor omenești. Fiindcă nu pe calea raționamentului se pot apropia oamenilor. *De-ar fi deosebiri de păreri mai fine decât nuanțele seninului ceresc și tot va găsi omul cauze de împotrivire contra altui om. Ceea ce poate uni în adevăr este numai iubirea. Când iubești pe cineva îl privești cu îngăduință și îi treci cu vederea deosebiri de opinii mărunte. Din dragoste pentru el mărturisești într-un gând cu el, fiindcă nu există aici un imperativ mai categoric decât al iubirii*¹⁶. Iar din unitatea de cuget iese unitatea de înfăptuire. Pe calea aceasta, Știința, Arta și Morala (sublimată până la contemplarea religioasă a Universului) se pot îmbina fără rest dialectic, într-un singur ipostas, după cum toate nuanțele spectrului se confundă în lumina albă, iar razele circumferinței se unesc într-un singur punct – centrul.

Concluzia nu este o ipoteză de ocazie, ci o realitate posibilă și chiar probabilă, deoarece *singurul lucru care stă în puterea noastră este cugetul nostru (Descartes), iar atât timp cât cugetarea rezemată pe știință, înviorată de sentimentul etic și estetic, vor putea mișca știința spre fapte, se poate repeta oricând vorba lui Zarathustra: "eu zic da, de câte ori ridic ochii spre cer"*¹⁷.

Așadar, din lumea statică a celor vechi, am trecut în lumea dinamică a modernilor. Anarhia în care se zbate omenirea de astăzi este o criză de creștere, cum zic medicii. Revoluția

¹⁶ S. Mehedinți, *Op. cit.*, p. 428.

¹⁷ Muster Dumitru, *Scieri despre educație și învățământ – Antologie*, Editura Academia Române, 1992, p. 106.

tehnică adusă de Marea Industrie, și cea socială provocată de Marea Demagogie, ajutată și de cea morală, cu *răsturnarea și devalorizarea tuturor valorilor*, a zdruncinat omenirea precum un băț răstoarnă casa unor furnici ... Dar elanul necurmat spre viață împinge neconținut faptele omenești să înlăture ruinele și să clădească îndată deasupra ținutului devastat de cutremur și chiar pe coastele vulcanului, unde lava curge încă, iar zgomotul surd se aude mereu din fundul craterului. Puterile vieții sunt incomensurabile.

Minunea cea mare nu e că sunt greutăți și suferințe pe lume, ci faptul că vedem Lege, Ordine, Frumusețe, Bunătate și Iubire. Ideea despre un Dumnezeu, pe care omul o are acum în suflet este minunea tuturor minunilor. În adâncul firii lui a recunoscut că ceea ce i se pare imperfect nu-i decât revelația perfecțiunii, după cum un ins care are ureche muzicală aude un cântec perfect, cu toate, de fapt, ascultă numai o serie de sunete foarte aproximative. Omul a descoperit așadar marele și paradoxalul adevăr că și ceea ce este mărginit nu rămâne închis în granițele sale, ci se mișcă mai departe și, în fiecare clipă, leapădă în urmă ceva din mărginirea sa. Prin urmare, imperfecțiunea de astăzi nu înseamnă negarea perfecțiunii de mâine, ci numai o perfecțiune care iese la iveală încetul, cu încetul¹⁸.

Arhimandrit Pimen COSTEA

BIBLIOGRAFIE

- Antonesei Liviu - "Paideia. Fundamentele culturale ale educației", Editura Polirom 1996
- Cairov, I. A. - "Pedagogia", Ed. De Stat "Pedagogie și psihologie", 1949
- Coman, pr. prof., Ioan G, *Frumusețile iubirii de oameni în spiritualitatea patristică*, Ed. Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1988
- Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 1996
- Cucos, Constantin, *Educația religioasă*, Ed. Polirom, Iași, 1999,
- Golu, P., Verza, E., Zlate, M. - "Psihologia copilului", manual pentru clasa a XI-a, Scoli Normale, EDP, București, 1998
- Hayes, N., Orrell, S. - "Introducere în psihologie", Ed. ALL, București, 1997
- Ionescu, M., Chis, V. - "Pedagogie - suporturi pentru formarea profesorilor", Ed. Presa Universitară Clujeană, 2001
- Macavei Elena - "Pedagogie", Editura Didactica și Pedagogică, 1997
- Mehedinți Simion, *Trilogii: Știința, Școala, Viața cu aplicări la poporul român*, Editura Cugetarea, București, 1940
- Muster Dumitru, *Scrieri despre educație și învățământ - Antologie*, Editura Academia Române, 1992
- Nicola, I. - "Pedagogie", EDP, București, 1994
- Nicola, I., Farcas, D. - "Pedagogie generală", manual pentru clasa a IX-a, Scoli Normale, EDP, București, 1995
- Nicola Ioan - "Tratat de pedagogie școlară", Editura ARAMIS, 2003
- Schiopu, U., Verza, E. - "Psihologia varstelor. Ciclurile vieții", EDP, București, 1995
- Todoran, D. - "Probleme fundamentale ale pedagogiei", București, EDP, 1982
- Tarcovnicu, V., Popeanga, V. - "Pedagogia generală", manual pentru anii I și II licee pedagogice, EDP, București, 1973.
- K. Bucher, *Rhythms und Arbeit*, Leipzig,
- T. Sanderson, *Les bêtes rares de la jungle africaine*, Paris, 1938
- www.unesco.org
- <http://www.rimeaza.org/definitie-omului.html>

¹⁸ Apud, S. Mehedinți, *Trilogii: Știința, Școala, Viața cu aplicări la poporul român*, Editura Cugetarea, București, 1940, p. 180.

“Pentru ca un copil să devină om, trebuie ca din copilărie să educi în el omul, altfel va rămâne copil toată viața.”

Rabindranath Tagore

CONSIDERAȚII

„Din dragoste pentru copii a fost concepută această revistă, de cele care au înțeles că fiecare moment al copilăriei trebuie pus în valoare. Să se bucure de paginile ei copii, părinți și toți ceilalți, care nu au uitat clipele petrecute în copilărie.”

Director Educațional Fundația „Episcop Melchisedec”,

Monahia Dionisia Șchiopu

“Să îmbrățișăm cu emoție această vârstă a inocenței, a zborului neîmplinit încă, a dorinței de cunoaștere a lumii fără margini.

Veghem cu nespusă dăruire și implicare, noi, toate cadrele didactice ale celor două unități școlare, Grădinița P.P: „Episcop Melchisedec” și Școala Primară „Mușatinii”, și adunăm în buchetul acestei reviste roadele activităților desfășurate cu cei mici, revistă ce poate, peste ani, va fi o mărturie dragă, de neuitat.”

Prof. Despina Pîcă,

Director

Școala de vară... perioada cea mai așteptată de copii din cadrul Fundației „Episcop Melchisedec”

*Monahia Dionisia Șchiopu,
director educațional Fundația Episcop Melchisedec*

Anul școlar 2024 a ajuns la final, iar luna iunie a dăruit ultima sa săptămână copiilor pentru odihnă în mijlocul familiei. Dar, cum niciunde și nicicând nu-i mai frumos decât atunci când sunt colegii și prietenii împreună, elevii Școlii Primare Mușatinii au profitat de această pauză de activitate și au făcut-o activă. Astfel, au plecat în tabere organizate în Apuseni, Bran, dar și în Grecia.

În satul Buru, situate la 60 km de Cluj, într-un cadru mirific, de poveste, elevii Clasei a II a au găsit locul potrivit pentru a se instala într-o cabană, de unde au plecat în excursii, au făcut foc de tabără, au susținut spectacole, au învățat cântece, s-au jucat și distrat în balansoare și tiroliană, au jucat tenis și altele.

Clasa I a organizat o altă tabără, la Bran și împrejurimi. Emoțiile au fost mari, deoarece era prima dată când ne-am despărțit de părinți, timp de mai multe zile. Vizitarea obiectivelor turistice din Brașov și Roznov, precum și atmosfera incendiară din timpul zilei au făcut să se stingă acest dor.

Ne-am întors din tabere și...din nou la școală..., dar de data asta, la Școala de vară...

Vara anului 2024 a fost una plină de atracții plăcute pentru copiii care s-au înscris la Grădinița și Școala de vară organizate de Fundația „Episcop Melchisedec”. Peste 80 de copii s-au bucurat de jocuri în aer liber, plimbări în parcul instituției, în parcurile municipale, excursii, activități comune grădiniță-școală: dansuri, cursuri de limbi străine, de dezvoltare personală, gimnastică aerobă, ateliere hand-made, ateliere de gătit, activități cu Poliția, cu Pompierii, drumeții în parcurile municipiului Roman și la muzee etc.

Pentru a „scăpa de îndatoriri”, prioritate au avut temele din caietele de vacanță, ca apoi, distracția să fie la ea, acasă.

Cum începutul lunii iulie ne-a inundat cu un val de căldură, am fugit cu toții la scăldat. Ștrandul municipal, aflat în vecinătatea Fundației a fost o gazdă primitoare și ne-a permis să ne răcorim aproape în fiecare săptămână. Alături de o înghețată răcoroasă, copiii au sfidat canicula verii.

Datorită buneivoințe arătată de doamna muzeograf dr. Brândușa Popovici de la Complex Muzeal Iulian Antonescu din Bacău, elevii Școlii de vară s-au bucurat de 2 ateliere: unul cu tema „Miniaturi medievale. Manifestări artistice în manuscrise”, iar cel de-al doilea, intitulat „Cartea celor care vor să citească. Icoanele Maicii Domnului”. Experiența avută a deschis pasiunea celor mici pentru domeniul cercetării.

Grădinița și Școala de vară organizate de Fundația Episcop Melchisedec sunt cel mai mult așteptate de preșcolari și elevi pentru excursiile renumite organizate în acest sezon.

În această vară copiii s-au bucurat de o excursie organizată în nordul Moldovei (Muzeul Apelor – Fălticeni, Muzeul Oului – Vama, Cetatea de Scaun – Suceava):

Excursia organizată la Iași, unde au fost vizitate Grădina Botanică, Catedrala Mitropolitană, centrul Iașilor și Palas Mall s-a finalizat cu o înghețată cum, numai la Mănăstirea Miclăușeni se poate găsi.

Chiar dacă ieșirile au fost mai scurte, ca cea de la Trifești, unde au fost vizitate iazurile și biserica din localitate sau plimbările în parcurile din oraș și grădinile Centrului eparhial, copiii s-au bucurat și de acestea.

Devenit renumit pentru măiestria sa culinară, domnul Ovidiu, cunoscut ca „Bărbosu” ne-a oferit în această vară un spectacol culinar de senzație. Rețetele sale simple și gustoase, prezentate inedit, s-au concretizat într-o gustare delicioasă care a încântat toți copiii.

Ca în fiecare vară, vizita pompierilor și polițiștilor a fost nelipsită și în această vară, aceștia oferind lecții demonstrative pentru micuți.

Ce mică e Școala de vară și ce dor ne va fi de ea!

Monahia Dionisia Șchiopu,

director educațional Fundația Episcop Melchisedec

Cel mai frumos eveniment organizat de Fundația Episcop Melchisedec, Festivalul Toamnei, a ajuns anul acesta la cea de-a V-a ediție. Toți cei care se bucură de acest festival se întreabă ce noutate poate aduce evenimentul anul viitor, în comparație cu anul curent. Este așteptat cu nerăbdare, în fiecare an, cu dorința de a-l „împrumuta”, parcă, și altor anotimpuri. Dar, cum toamna este cel mai bogat anotimp, rămâne inegalabilul Festival al Toamnei.

Evenimentul a debutat cu „Imnul mușatinilor” interpretat de elevii Școlii Primare Mușatinii. A urmat concursul „Dovleacul hazliu” în care s-au întrecut talentul și ingeniozitatea tuturor elevilor și a cadrelor didactice. Fiecare grupă de preșcolari din cadrul Grădiniței cu Program Prelungit Episcop Melchisedec și clasă de elevi ai Școlii Primare Mușatinii a intrat în concurs cu un dovleac frumos pictat și ornat, iar în urma notării părinților s-a desemnat dovleacul câștigător, care a adus un frumos premiu.

A urmat un program artistic dedicat anotimpului toamna susținut de copii, care a cuprins o paradă a modei, dansuri, cântece, piese de teatru.

Partea a doua a programului a constat în joacă, voie bună și degustări de sezon. Înaltpreasfințitul Părinte Ioachim Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, prezent la eveniment a binecuvântat fiecare grupă și clasă de elevi în parte și a purtat discuții cu părinții copiilor.

Parcul generos al Fundației a fost amenajat cu sute de baloți, dovleci, mascote, flori. În acest cadru, fiecare clasă și-a organizat un picnic unde părinții și copiii s-au bucurat de gustări delicioase. Nu au lipsit nici mustul, plăcinte și vata de zahăr. Atracția copiilor a fost un topogan uriaș care a rămas dispoziția lor până seara târziu.

Copiii talentați și-au prezentat lucrările lor de pictură într-o mică expoziție. Astfel, cei aproape 500 de participanți la Festival, copiii și părinții, s-au bucurat de o frumoasă zi de toamnă de neuitat!

Regulile grupei de grădiniță, explicate unor pitici mai mari sau mai mici

Ciobanu Carmen, educatoare

De ce au nevoie copiii de reguli?

Copiii noștri ne privesc și de la noi învață – comportamente verbale și nonverbale, moduri de reacție și de interacțiune. De multe ori ne atrag atenția în diverse situații de viață comportamentele nepotrivite ale celor mici.

Aceste reacții comportamentale pot avea ca explicații pe lângă aspecte fiziologice – oboseală, foame, nevoi de bază ale celor mici, aspecte psihologice care implică lipsa limitelor și a regulilor.

De ce au nevoie copiii de reguli? Simplu!

- 1. Treptat regulile se transformă în autocontrol și disciplină.***
- 2. Mențin siguranța și securitatea copiilor.***
- 3. Regulile promovează și consolidează independența copiilor, încrederea și competențele acestora.***
- 4. Îi ajută pe copii să se adapteze și să se integreze mai repede în grupuri sociale.***
- 5. Cresc toleranța la frustrare.***
- 6. Sunt primul pas pentru obținerea cooperării.***

Astfel, regulile de viață și limitele sunt sănătoase. Utilizate în mod asertiv, cresc stima de sine, autocontrolul copiilor, îi ajută să fie mai organizați și să aibă succes în realizarea sarcinilor.

Poate vă întrebați dacă la grădiniță avem reguli... Unii dintre voi, poate credeți că nu...

Ați crede, poate, că universul acesta, numit grădiniță este unul haotic, că toți copiii fac cam tot ce vor, că nu există nici o regulă de urmat...

Și totuși...toți funcționăm respectând niște norme, niște reguli. E ușor, e greu – aceasta e situația! Oricât ni s-ar părea de greu, cert este că așa ne dezvoltăm ca oameni sociali, ca personalități.

Așadar, la grădiniță, avem reguli. Acestea sunt prezentate, discutate, de obicei, la începutul anului școlar, atunci încercăm să le descoperim sau să ni le reamintim pe cele utilizate acasă sau în anul precedent la grădiniță...

Una dintre cele mai importante reguli este aceea a folosirii cuvintelor magice:

„Mulțumesc!”, „Te rog!”, „Bună ziua!”, „La revedere!”, „O zi bună!”, „Iartă-mă!”, „Îmi pare rău”.

Dacă folosim toate cuvintele și expresiile de mai sus, putem spune, cu siguranță, că suntem prietenoși, amabili și gata oricând să ne ajutăm reciproc. Acest lucru ne conduce către o altă regulă importantă la grupă: „Fiți prietenoși!”

E simplu? E greu? Păi... să ne gândim! Putem fi prietenoși unii cu alții, dacă învățăm, încă din primele zile de grădiniță, că trebuie să ne jucăm împreună, mai ales pentru că nu are farmec să ne jucăm singuri. Bine, bine... ați putea spune... doar asta facem la grădiniță? Doar așa... ne jucăm tot timpul?

Nu, greșit! Noi, la grădiniță, avem și activități, „lecții”, dar sunt special gândite și organizate pentru picii de grădiniță. Acestea sunt scurte și „concentrate”, asemenea unui parfum... din esențe tari! În cadrul acestor momente apelăm la o altă regulă care ne spune: „Fiți atenți la activități!”, adică, aveți urechile atente la „doamna”, mânuțele liniștite, pe lângă corp, piciorușele „în banca lor”, spatele drept și ochii ageri ca de vultur!

Fiecare activitate are „rostul” ei! Într-o zi putem învăța o poezie potrivită pentru noi și trebuie să fim atenți pentru a o reține mai ușor, în altă zi, putem afla întâmplări nebănuite cu zâne, balauri, prințese frumoase și prinți curajoși!

Atunci când doamna educatoare ne cere ceva, ne întreabă ceva, noi trebuie să vorbim pe un ton politicos, calm, potrivit! Adică, să răspundem frumos! Dacă am țipa nu am reuși decât să ne supărăm colegii, dar și pe doamna... Pentru că, dragi părinți, dragi copii, dacă reușim să discutăm tot timpul pe un ton politicos unii cu alții, ne respectăm reciproc! Da, respectul reciproc este o altă condiție/ regulă/ normă de care trebuie să ținem seama!

Știți vorba aceea: „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face!”? De aici vine, din respect... Din respectul față de celălalt, fără de care nu se poate construi o relație de colaborare, precum și din acceptarea celuiilalt așa cum e el, cu bune, cu rele...

Cum putem fi respectuoși în grădiniță?

Putem fi respectuoși „aplicând” normele deja explicate: folosind cuvintele magice, expresiile politicoase, bunele maniere, vorbind pe un ton calm, fiind prietenoși unii cu alții...

Vedeți dumneavoastră, toate aceste reguli se întrepătrund, parcă fiecare dintre ele nu este pe deplin completă fără celelalte... E ceva magic, nu? Da, într-adevăr, toate acestea sunt magice! Cum altcumva ar putea fi dacă se găsesc în tărâmul magic al grădiniței?

Da, grădinița are regulile ei, fiecare grupă are regulile ei... reguli făcute cu grijă, cu magie, reguli care pregătesc piticii mai mari sau mai mici de astăzi să devină oamenii de nădejde, de mâine!

Toate aceste activități cer de la noi atenție, liniște, dorință, sete de cunoaștere!

Adam Diana - educatoare

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori – “Descoperirea copilului”)

Grădinița este ca o lume fermecată, plină de basm și feerie, este lăcașul unde se pun bazele „clădirii” fizice și spirituale a „puiului de om”. Doar „zâna”, modelatoarea de suflete și minți, știe, cu mult tact și răbdare, să-i treacă pragul palatului fermecat pentru a îmbrăca haina plină de vrajă și mister a basmului, a jocului, a cântecului și a poeziei.

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor.”

Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor preșcolarilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități. Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

Activitățile educative extrașcolare pot consta în: proiecte și programe educative, concursuri, festivaluri, expoziții, campanii, schimburi culturale, excursii, serbări, expediții, școli, tabere și caravane tematice, dezbateri, sesiuni de formare, simpozioane, vizite de studiu, vizite, ateliere deschise etc.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al

timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Exemple de activități extrașcolare

Orice serbare școlară este o sărbătoare, atât pentru copii, cât și pentru educatorii lor și, nu în ultimul rând, pentru părinții copiilor. Pregătirea unei serbări este un excelent prilej de a pune în valoare imaginația și creativitatea fiecăruia – copil sau educatoare.

Verificăm astfel, de câteva ori pe an, că micuții și-au însușit informațiile transmise la grădiniță și le dăm posibilitatea de a aplica învățătura din clasă. Cântând, dansând, recitând, interpretând un rol dintr-o scenetă, preșcolarul își perfecționează deprinderile artistice. Acestea îl vor ajuta să-și dezvolte gustul, dragostea de frumos, aptitudinile pentru arte. Serbările contribuie la stabilirea unei legături între cunoașterea artei și practicarea ei.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Bibliografie:

Popescu, A. (2019). *Abordări inovative în activitățile extrascolare.* Editura Lumen.

Țepeneag, A. (2012). *Activitățile extracurriculare: între educația formală și neformală.* Editura Științifică și Enciclopedică.

Lucaci Alexandra-Camelia, educatoare

Motto:

„Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și în consecință poate să acționeze. A ne întreba de ce se joacă copilul înseamnă a ne întreba de ce este copil, nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale.”
(Eduard Claparède)

În literatura de specialitate, jocul didactic este desemnat ca cel mai eficient mijloc de instruire și educare a copiilor. Este folosit pentru a forma sau consolida anumite cunoștințe, priceperi și deprinderi, având drept scop, pe de o parte instruirea copiilor într-un domeniu, pe de altă parte sporirea interesului pentru activitatea respectivă prin utilizarea unor elemente distractive, caracteristice jocului.

Prin joc și prin exercițiu, copilul de fapt își valorifică potențialul ludic, creativ, cognitiv și nu numai, copilul devine mult mai dotat, mai apt de a face lucruri, mai informat și, mai ales, mai capabil de interacțiune cu ceilalți coechipieri. La vârsta preșcolară, jocul didactic are o pondere foarte mare în rândul activităților desfășurate la grupă, pe toate domeniile de activitate și pe toate sectoarele deschise zi de zi, în grădiniță.

Jocul în ansamblu său, reprezintă o multitudine de acțiuni, vădite să ducă individul spre bună dispoziție, spre destindere și relaxare, dar și spre o dezvoltare cognitivă și emoțională a acestuia, iar după Eduard Claparède, jocul este văzut ca „cea mai bună introducere în arta de a munci”.

Grădinița este locul propice unde jocul didactic își găsește cea mai eficientă utilitate, iar noi educatorii trebuie să apelăm la imaginația noastră, pentru a selecta cele mai pragmatice jocuri didactice, mai plăcute de copii, care să aducă o dată cu ele: plăcere, deprindere, abilitate și eficiență. De aici putem deduce faptul că jocul este un mijloc de instruire și educare a copiilor, mai ales a celor mici, prin joc copilul își pune în mișcare tot bagajul psihic și intelectual,

dorind mereu să rezolve sarcinile, să fie cel mai bun, să răspundă cel mai bine, de aceea jocul este considerat un element de bază în educarea copiilor, de joc depinzând o mulțime de aptitudini, abilități și deprinderi ale copilului mic.

Jocul didactic este atât mijloc de realizare a activității didactice, cât și metodă didactică interactivă, folosită cu succes atât în activitățile de învățare-consolidare, dar și în cele de verificare a cunoștințelor preșcolarilor, pe o temă anume, au rolul de a forma și dezvolta personalitatea copilului.

Prin intermediul jocului didactic, copilul preșcolar face trecerea de la jocul oarecare, la jocul bine structurat, cu reguli, cu sarcini și pași siguri de realizat, care duc la o dezvoltare completă a preșcolarului implicat în el. Prin intermediul jocului didactic, copilul preșcolar își dezvoltă gândirea logică, limbajul și comunicarea orală, atenția, memoria dar își dezvoltă și spiritul de echipă, de competiție, interrelaționare.

De aceea, putem afirma că jocul didactic este una dintre activitățile cele mai eficiente din grădiniță, pentru că odată propus un joc didactic, se impun reguli ale jocului, sarcini de rezolvat, elemente surpriză, joc de probă, care disciplinează copilul, disciplinează echipele.

Organizat și coordonat cu inteligență, jocul didactic produce schimbări deosebite în dezvoltarea copilului preșcolar, pe toate planurile. De fiecare dată când ne propunem să desfășurăm un joc didactic, avem în vedere dezvoltarea psihopedagogică a copilului preșcolar, de aceea vom ține cont de nivelul de vârstă pentru a selecta un joc adecvat, cu grad de complexitate mic la grupă mică, mediu la grupa mijlocie și cu complexitate mare la copiii de grupă mare. Așa au luat naștere jocurile didactice „Tu spui una, eu spun multe!”, „Răspunde repede și bine”, „Spune, care e vecinul?”, „Când se întâmplă?” etc., prin intermediul cărora copiii se concentrează în a găsi soluții, își manifestă dorința de a da răspunsuri corecte, de a folosi un vocabular adecvat, de a selecta materialele conform cerințelor, de a face

corespondențe între elemente matematice, cele din mediul înconjurător, în a folosi materialul de manipulat corespunzătoare, dezvoltându-și astfel abilități și capacități intelectuale, motrice și emoționale, care duc la o cimentare a personalității în formare a copilului preșcolar.

De aici facem legătura cu ceea ce afirma Jean Chateau – „*Cine spune joc spune totodată efort și libertate, o educație prin joc trebuie să fie o sursă atât de efort fizic, cât și de bucurie morală. Tocmai această plăcere morală trebuie să o transpunem, în educația noastră, dacă vrem ca ea să completeze activitatea spontană a jocului, în acest scop trebuie să-i propunem copilului obstacole pe care să vrea să le învingă.*”

Jocul didactic trebuie gândit în vederea dezvoltării intelectuale a copilului, a grupului de copii, prin împletirea cu strictete a elementului instructiv educativ cu activitatea de joc. Activitatea de joc didactic, de regulă trebuie planificată după activități de observare, demonstrație, conversație, povestire, memorizare, deoarece are mai mult caracter de verificare, consolidare, fiind un lanț între activitățile de sistematizare-consolidare și evaluare, verificare.

Luat ca metodă didactică, putem spune că jocul didactic este o metodă activă de învățare-evaluare, bazată pe reacția unor funcții, relații, acțiuni, fenomene, cu rol de a dezvolta comportamentul uman, capacitatea intelectuală a copiilor și de a transforma copilul dintr-un pion static într-unul mobil, cu implicare fizică, intelectuală, cognitivă, comportamentală și socio-emoțională. Jocul didactic, conform teoriei și practicii preșcolare contemporane, presupune o activitate ce contribuie foarte mult la formarea profilului intelectual și moral al viitorului școlar, dar și la lărgirea orizontului copiilor spre cunoaștere.

Jocul didactic satisface trebuințele copilului: de mișcare, de exprimare, de colaborare, de adaptare la realitate, dar în același timp informează copilul pe subiecte date și formează la copii anumite deprinderi, abilități, dezvoltă stima de sine, curajul și elimină inhibarea, tracul, pentru cei timizi fiind o rampă de lansare, dându-le curajul de a acționa, de a fi parte din joc, de a se exprima liber și fără impedimente. În același timp, jocul didactic produce relaxare, recreere, dând copiilor o altă atmosferă, mai confortabilă, decât cea a muncii directe cu

cartea sau fișa de lucru, oferă plăcere și multă implicare ludică, ce duce la transformări în comportamentul copilului vis a vis de educator și colegi.

Jocul didactic a fost, este și va fi activitatea cea mai des folosită în învățământul preșcolar, cea mai eficientă și cea mai dorită de către copii, care prin abordarea ei largă, face activitatea din grădiniță mai atrăgătoare, mai plină de surprize și inedit.

Bibliografie

- Chateau, Jean (1972). Copilul și jocul. București: Editura Didactică și Pedagogică.
Șchiopu, Ursula (2001). Psihologia vârstelor. București: Editura Credis.
Claparede, Eduard (1975). Pedagogia copilului și pedagogia experimentală. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Ghervasă Raluca Nicoleta, prof. ed. timpurie

Educația timpurie joacă un rol esențial în dezvoltarea generală a unui copil, având impact pe termen lung asupra vieții sale. Aceasta nu se referă doar la învățarea academică timpurie, ci include dezvoltarea socială, emoțională și fizică. Prin intermediul educației timpurii, copiii își formează primele percepții despre lume, își dezvoltă abilități fundamentale și își construiesc temelia pentru viitoarele experiențe educaționale și personale.

Putem afirma, fără nicio umbră de îndoială, că educația timpurie reprezintă fundația pe care se construiesc cunoștințele viitoare ale copiilor. STEAM este un acronim care înseamnă știință, tehnologie, inginerie, artă și matematică și este, în esență, o abordare interdisciplinară a educației ce combină aceste elemente pentru a oferi elevilor o dezvoltare completă. În acest context, integrarea activităților STEAM în grădinițele de copii este esențială pentru a stimula curiozitatea, creativitatea și gândirea critică încă de la o vârstă fragedă. Activitățile STEAM îi ajută pe copii să exploreze lumea din jurul lor prin intermediul unor metode inovative și interactive.

Pentru a implementa cu succes activitățile STEAM, este important să se creeze un mediu de învățare care să încurajeze explorarea și experimentarea. Educatorii trebuie să fie bine pregătiți și să dețină cunoștințe în domeniile STEAM pentru a putea ghida și sprijini copiii în activitățile lor. De asemenea, colaborarea cu părinții și comunitatea poate aduce resurse suplimentare și oportunități de învățare. Integrarea activităților STEAM în grădinițele de copii este esențială pentru dezvoltarea holistică a acestora. Aceste activități nu numai că stimulează curiozitatea și interesul pentru învățare, dar contribuie și la dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor, colaborare și gândire critică.

Pentru grupele din grădinițe, activitățile de tip experiment trebuie să fie simple, sigure și captivante, stimulând curiozitatea și dezvoltarea cognitivă a copiilor. Iată câteva exemple de astfel de activități pe care le-am desfășurat cu preșcolarii grupei mijlocii, pe parcursul

desfășurării proiectului tematic „Iarna – anotimpul bucuriei” (cu puțină creativitate și mult entuziasm, cei mici reușind să creeze adevărate experimente, spre încântarea tuturor):

ȘTIINȚĂ (Science):

- ❖ *Furtună de zăpadă ziua* (Ingrediente: două borcane, oțet, colorant alimentar, bicarbonat de sodiu, paste în formă de litere)
- ❖ *Furtună de zăpadă noaptea* (Ingrediente: borcan, apă, colorant alimentar, ulei, trei tablete efervescente)

- ❖ *Zăpadă artificială* (Ingrediente: vas, scutec de bebeluș, apă)

TEHNICĂ (Technology):

- ❖ *Ghetuțe pregătite pentru Moș Nicolae*
- ❖ *Ornamente pentru brad*

INGINERIE (Engineering):

- ❖ *Elemente specifice iernii* (construcții din piese de tip lego)

ARTE (ARTS):

- ❖ *Cizmulite Moșului*

MATEMATICĂ (Mathematics):

❖ *Desenează tot atâția fulgi de zăpadă/brăduți (plutitori) cât indică cifra!*

Activități de acest gen sunt menite să fie interactive și distractive, captând interesul copiilor și stimulându-le dorința de a explora și a descoperi lumea din jurul lor.

Curiozitatea prinde viață la fiecare activitate de **STEAM** !

BIBLIOGRAFIE:

Arnold Nick - „Descoperă Tehnologia”, Educația STEM, Editura Litera, 2018;

Eryl Nash, „Transformă știința în artă!” – Ghid esențial STEAM.”, Edit. Niculescu Kids, 2021;

Hunt Emily, „STEM” in 15 minute, Editura DPH, București, 2018

Ruginosu Cristina Georgeta, prof. ed. timpurie

Activitățile practice din grădinița de copii ocupă un loc important în educarea copiilor, întrucât, acestea dezvoltă deprinderi manuale, perseverență, atenția, independența în acțiune, dragostea pentru muncă și pentru produsul realizat a lucrărilor proprii sau ale colegilor, stimulează încrederea în propriile forțe. Activitățile practice desfășurate în cadrul procesului instructiv-educativ din grădiniță, prin caracterul lor organizat și colectiv asigură însușirea mai temeinică a deprinderilor practice și anume a unor deprinderi elementare de muncă. Cel mai important rol al activităților practice este acela de dobândire a deprinderilor psihomotrice, de mănuiere a materialelor și instrumentelor și de aplicare a acestora în activități utilizate.

Prin intermediul acestui tip de activitate, copiii își îmbogățesc cunoștințele prin analizarea modelelor prezentate își formează deprinderea de a studia în detaliu elementele cu care intră în contact, de a le compara, de a evidenția calitățile acestora. Etapele pe care le parcurg copiii în această activitate le oferă posibilitatea să-și fixeze, să-și sistematizeze și să-și verifice cunoștințele pe care le-au asimilat.

Activitatea practică în grădiniță presupune: *familiarizarea copiilor cu diverse materiale, unelte și cunoașterea caracteristicilor acestora, sesizează modificarea materialelor în urma prelucrării lor, efectuarea unor operații simple de lucru precum: rupere, mototolire, lipire, tăiere, etc.* Prin cadrul acestor activități copiii realizează „activități adevărate”, de viață

practică. Aceste activități îi propun să dezvolte aptitudinile individuale ale copiilor, spirit de echipă și pe cel social și să aplice cele învățate în viața practică. Astfel copiii devin creativi, plini de sensibilitate, participanți activi la viața socială.

Activitățile practice sunt foarte îndrăgite de copii și de aceea educatoarea se poate folosi de ele pentru a evalua realizarea obiectivelor diferitelor domenii de activitate, obiective pe care și le-a propus de-a lungul unei teme sau proiect tematic. Copilul nu va mai fi astfel pus în fața unei fișe evaluative sau a unor chestionări orale, ci va realiza o lucrare practică, folosindu-se de toate cunoștințele acumulate.

Activitățile practice contribuie nemijlocit la dezvoltarea, din toate punctele de vedere, a personalității copiilor, împreună și în strânsă legătură cu celelalte activități ce se desfășoară în grădiniță. Preșcolarul manifestă interes spre nevoia de mișcare, spre manipularea obiectivelor și el trebuie îndemnat

spre creația constructivă și dezvoltarea capacităților de confecționare a unor obiecte. Prin aceste activități practice copilul învață să-și coordoneze mișcările, capătă pricepere și îndemnare, își formează unele deprinderi practice de a opera cu diverse materiale și instrumente, toate cunoștințele însușite în alte discipline își găsesc cadrul de exprimare și se adâncesc, să educă simțul estetic, se

îmbogățește sfera afectivă prin educarea în spiritul dragostei pentru muncă și a respectului pentru ceea ce a creat el și cel din jurul lui.

Abilitățile practice se îmbină armonios cu toate celelalte domenii din grădiniță, le sprijină în organizarea, desfășurarea și evaluarea atractivă a rezultatelor obținute de copii. În grădiniță preșcolarii desfășoară o activitate variată; în cadrul activităților de observare ei privesc cu multă curiozitate obiectivele își largesc treptat cercul de reprezentări și participă în mod activ la viața care îi înconjoară.

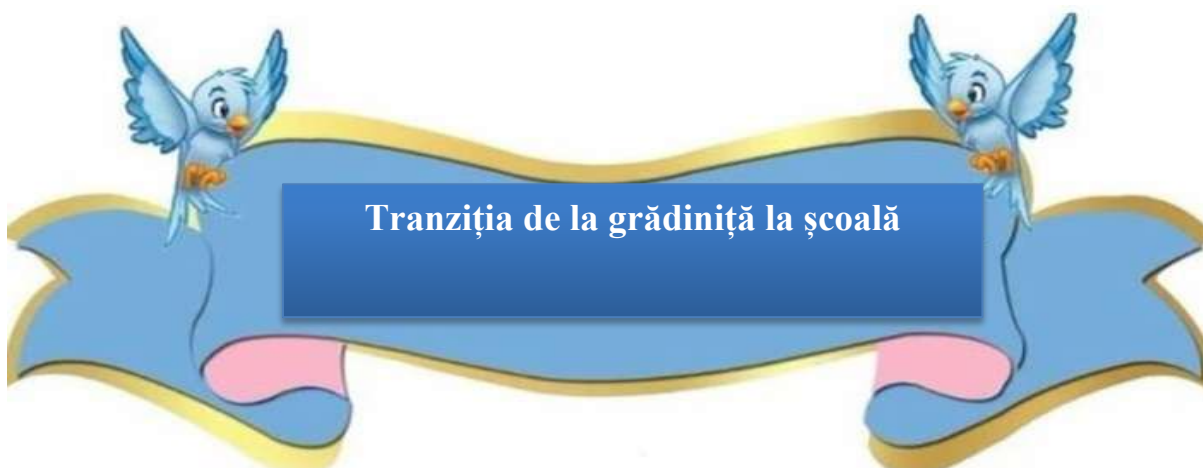
Specificul desfășurărilor și a obiectivelor practice la vârsta preșcolară este determinat de posibilitățile fizice și psihice ale copiilor și se bazează pe formare de deprinderi. În vederea însușirii acestor deprinderi se folosesc diferite tehnici de lucru. Mânuierea materialelor și a obiectivelor în diferite acțiuni practice influențează exactitatea și profunzimea percepțiilor copiilor, iar participarea mâinilor determină o percepție mai clară și o cunoaștere mai temeinică.

BIBLIOGRAFIE

*** *Curriculum pentru învățământul preșcolar*, (2009), Ed. Didactica Publishing House, București

Dănescu, E., (2009), *Stimularea creativității la vârsta preșcolară*, Ed. Paralela 45, Pitești

Radu Ana Maria, profesor ed. timpurie

„Copilul trebuie ajutat să pătrundă în școală cu optimism, cu încredere în sine și în ceea ce îi poate oferi mediul școlar și mai ales dornic să întâlnească învățătorul sau învățătoarea. De succesul acestei întâlniri depind alte experiențe ulterioare.” (Ezechil Liliana, Păși-Lăzărescu Mihaela – Laborator preșcolar)

Instituție cu rol de socializare, grădinița reprezintă locul unde copilul începe să se integreze treptat spre învățarea dirijată. Învățarea în grădiniță capătă un sens larg fiind îndreptată nu numai spre acumularea de cunoștințe, ci concepută ca o activitate strâns legată de latura psihosocială a copilului și în același timp sprijinită pe structura concretă a gândirii acestuia. În ciclul preșcolar pregătirea copilului pentru școală este o prioritate. Dezvoltarea copilului este dependentă de ocazii oferite de rutina zilnică din grădiniță, de interacțiunea cu ceilalți, de organizarea mediului din grădiniță sau de activitățile și situațiile de învățare special concepute. Multitudinea relațiilor pe care grădinița le stabilește cu mediul socio-educational apropiat situează instituția de educație preprimară într-un context de determinări reciproce menite să asigure eficiența și optimizarea procesului educațional. Grădinița devine astfel un centru de educație care lucrează în beneficiul copiilor, al familiilor lor și al comunității. Pentru a asigura un start bun elevilor din clasa pregătitoare, educatoarele au în vedere afirmația lui Claparède – „Jocul este cea mai bună introducere în arta de a munci”.

Jocul este o activitate practică încă din primii ani de viață. Aceasta este o activitate captivantă pentru copii, care presupune o confruntare cu sine și cu ceilalți. Din punct de vedere psihologic, jocul este activitatea dominantă atât la grădiniță, cât și la clasa pregătitoare.

Prin joc, copilul descoperă lumea, manipulează obiectele, dobândește cunoștințe și încredere în sine. Educatoarea este cea care conduce jocul și asigură copiilor un mediu plăcut de activare în care să-și manifeste curiozitatea și spontaneitatea, în care creativitatea și experiența personală să reprezinte elementul principal, și nu să o îngreuească prin scenarii prestabilite, considerate valabile pentru orice situație.

Realizarea unei continuități între grădiniță și școală are sens dublu, scopul fiind de continuare a dezvoltării copilului și de continuitate a muncii educaționale. Vârsta cuprinsă între 3-5/6 ani este cea care reprezintă cele mai înalte ritmuri de dezvoltare, cea în care se pun bazele viitoarei personalități. Pregătirea pentru școală este susținută de motivația bazată pe interiorizarea intereselor de cunoaștere și de integrarea în școală. Școala se vrea în ziua de azi o continuare firească a grădiniței, deoarece ambele sunt părți ale unui proces care trebuie să rămână în ansamblu unitar, de aceea legătura dintre școală și grădiniță se cere întărită pentru ca astfel trecerea de la una la alta să asigure continuitate în viața copilului.

Clasa pregătitoare este tranziția de mult timp așteptată între grădiniță și școală. Introducerea clasei pregătitoare în învățământul primar are o importanță majoră, deoarece asigură trecerea gradată a copilului de la educația din familie și grădiniță la formarea inițială asigurată de școală. Copiii își vor dezvolta capacitatea de a comunica, vor stabili și vor consolida primele contacte cu lumea cifrelor și a literelor, vor învăța să observe mediul înconjurător și să interacționeze cu ceilalți copii, cu adulții prin jocuri didactice, activități în echipă, activități de descoperire, prin desen sau muzică..

Astfel, în grădiniță:

- Educatoarea poate aborda activități specifice școlii în grupa mare și poate reajusta regulile clasei în „stil școlar” pentru a pregăti trecerea la rigoarea specifică climatului instituțiilor școlare.
- Poveștile alese pentru discuție să aibă personaje copii care trec la nivelul de școlari și să abordeze probleme de adaptare specifice pentru a identifica modalități de *coping* și a-i familiariza cu scenarii posibile.

În clasa pregătitoare:

- Învățătoarea poate organiza activități extrașcolare cu noii elevi în primele zile pentru a le facilita adaptarea socială.
- Se poate crea un ritual de sărbătorire a zilei copiilor pentru a-i oferi fiecăruia momentul de unicatitate și apreciere esențial în construirea stimei de sine și în integrarea activă în grupul clasei.
- În primele zile de școală pot fi rezervate minute în care fiecare să își exprime emoțiile sau momentele plăcute din timpul zilei – acestea sunt necesare pentru a-i încuraja pe toți copiii să se exprime și să participe la viața colectivului.
- Regulile clasei trebuie să fie create și discutate cu toți elevii, accentuând utilitatea lor pentru mersul bun al activității.

În familie:

- Părintele să fie atent la toate schimbările de rutine sau afective pe care copilul le poate avea în această perioadă pentru a putea identifica eventualele tulburări de somn, de alimentație datorate temerilor de școală/ eșec/ comunicare cu colegii sau tulburări de tip afectiv: tristețe, anxietate care sunt originare în ruperea de mediul preșcolar). Toate aceste semne ale inadaptării pot fi rezolvate prin intervenția unui specialist la primele manifestări.
- Familia să discute despre rolul pozitiv pe care îl are școala în atingerea țelului pe care fiecare copil și-l formulează încă din grădiniță (chiar dacă acesta este doar un vis al copilăriei, el trebuie susținut și activat ca motivație pentru învățare).
- Și, nu în ultimul rând, părintele trebuie să fie lângă copil, să îl asculte, să îl urmărească în evoluția sa în permanență, să fie acea „plasă de siguranță” care îi asigură echilibrul atât în situații banale, cât și în cele mai grele momente.

În concluzie, adaptarea copiilor la școală depinde în mare măsură de coerența de cerințe și stiluri educative dintre mediul preșcolar și școlar. În această ecuație a educației, părintele este cel care face diferența prin disponibilitatea sa de a-și însoți și susține afectiv copilul pe drumul spre desăvârșire, ușurând trecerea unui prag atât de important în viață și oferindu-i un model pozitiv de integrare.

*„Vei ajunge în locuri minunate. Astăzi e prima ta zi! Muntele tău așteaptă,
așa că nu mai sta pe gânduri!” (Dr Seuss)*
*„Toți copiii încep școala cu imaginații efervescente, minți fertile și dorința
de a încerca și gândi lucruri noi.” (Ken Robinson)*

Bibliografie:

1. Alexandru J. *Cunoașterea copilului preșcolar*. București, Editura revistei de pedagogie, 1992.
2. Cemortan S. (coord. șt.), Racu J., Cuznețov L. et al. *Metodologia proiectării procesului educației la copiii de 5-7 ani în instituțiile preșcolare*. Chișinău, Print Caro, 2011.
3. Cemortan S. *Teoria și metodologia educației verbal-artistice a preșcolarilor*. Chișinău, Editura UPS „I. Creangă”, 2001.
4. Cucoș C. *Pedagogie*. Ediția a II-a revăzută și adăugată. Iași, Editura Polirom, 2002.
5. Ilinca A. *Pedagogia contemporană*. Arad, Editura Tiparnița, 2015.

Rolul poveștilor digitale în dezvoltarea socio-emoțională la preșcolari și școlari

Smău Cristina - prof. învă. primar

Poveștile digitale pot fi folosite pentru a introduce sau pentru a actualiza cunoștințe din diverse domenii, ca scop principal fiind facilitarea discuțiilor în clasă sau în grup, stimulând ascultarea activă și comunicarea. Astfel, ele pot deveni un element esențial în orice activitate online, desfășurată, fie în mod sincron, fie asincron, cu preșcolarii și școlarii. Această abordare sprijină dezvoltarea imaginației, creativității, inovației, competențelor digitale și responsabilității față de propria creație. Preșcolarii pot lucra atât individual, cât și în grup, având posibilitatea de a-și crea propriile povești digitale cu ajutorul cadrului didactic.

În era digitalizării, putem vorbi despre o reinterpretare a conceptului de poveste/storytelling, respectiv despre poveștile digitale. Această tehnică de creare, reprezintă o fuziune între povestirea clasică și noile tehnologii, permițând crearea de resurse multimedia ce include o varietate de elemente de comunicare.

Deși conceptul de poveste digitală este strâns asociat cu utilizarea tehnologiilor moderne, este important să subliniem că esențială rămâne povestea în sine, nu tehnologia folosită.

Poveștile digitale facilitează procesul de învățare, putând fi vizionate pe diverse dispozitive – laptopuri, smartphone-uri, tablete – ceea ce încurajează copiii să acceseze informațiile ori de câte ori doresc. Există o platformă interactivă care poate fi folosită pentru a crea povești, folosind imagini, texte, animații, clipuri video, audio și altele (de exemplu, Book creator, Movie maker).

Prin intermediul poveștilor, copiii descoperă consecințele pe care le au calitățile și defectele umane, învățând totodată despre impactul faptelor bune și rele. Antitezele din basme le oferă repere clare pentru o diferență între bine și rău, adevăr și minciună, lașitate și curaj, contribuind astfel la formarea unei imagini clare despre valorile pozitive și trăsăturile negative întâlnite la oameni. Identificându-se cu personajele preferate și trăind alături de aventurile din povești, observă lumea care îl înconjoară, fără a fi expus direct unor situații primejdioase.

Un alt beneficiu important al poveștilor constă în stimularea imaginației și fanteziei copilului. Povestitorul creează universuri doar prin cuvinte, iar copilul, neavând imagini vizuale la dispoziție, folosește imaginația pentru a contura peisaj, personaje și întâmplări. Pe lângă dezvoltarea imaginației, poveștile antrenează și gândirea, deoarece cei mici se străduiesc să rețină detalii, să memoreze expresii și să reproducă întocmai cele auzite. De asemenea, poveștile au un impact puternic asupra laturii afective a copilului: frica, bucuria, iubirea sunt trăite intens, dar în siguranță, fără expunerea la situații reale.

Din lipsă de timp, mulți părinți ajung să crească copiii în fața televizorului, urmărind desene animate sau în fața calculatorului, jucându-se. Totuși, o poveste spusă măcar o dată la câteva zile poate crea o conexiune profundă între părinte și copil – o legătură bazată pe trăiri comune, emoții împărtășite și imaginație împreună construită. Momentul poveștii devine unul aparte, cu valoare afectivă, și poate rămâne o amintire prețioasă peste ani, când poveștile vor fi înlocuite de conversații sincere, cu un corespondent în viața reală sau experiențe.

Poveștile digitale sunt o modalitate eficientă de a sprijini copiii în gestionarea diverselor dificultăți emoționale cu care se confruntă. Însă, spre deosebire de adulți, copilul nu dispune încă de abilități complexe care să-i ajute să depășească aceste stări. Atunci când un copil nu reușește să exprime emoții în mod adecvat, pot apărea consecințe agresive, hiperactivitate, dificultăți de învățare, anxietate sau comportament obsesive. Poveștile pot interveni cu delicatețe în miezul acestor probleme, oferind un cadru sigur și neamenințător printr-un limbaj plin de culoare, imagini, acțiune, fantezie și metafore, facilitând astfel înțelegerea și exprimarea emoțiilor.

Este recunoscută puterea vindecătoare a poveștilor, descriindu-le ca pe un "medicament". "Poveștile au calitatea de a ne ajunge la suflet, la inimă, ele pot influența, pot mișca, pot vindeca" (Estes, C. P. (1992).

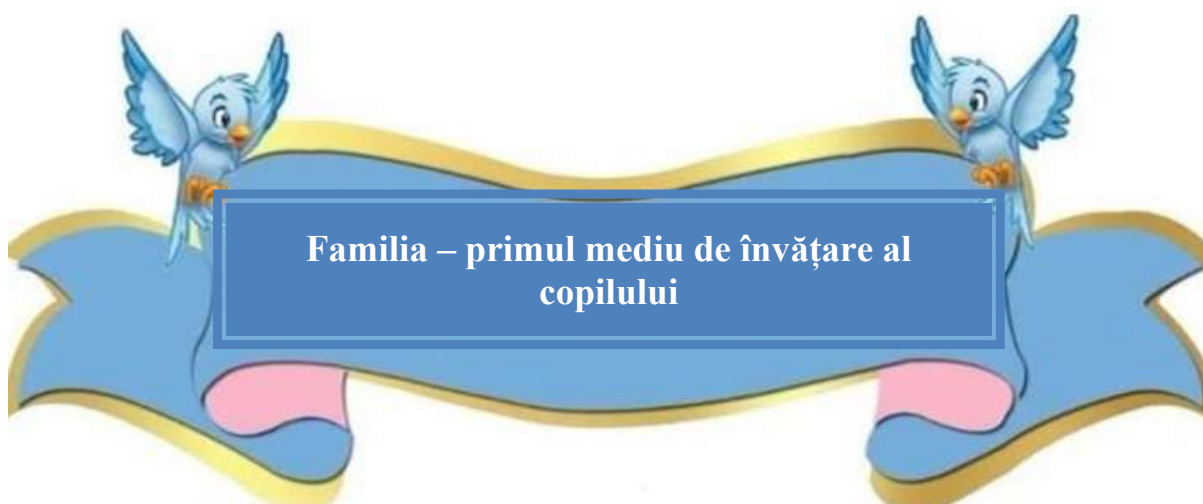

EI, COPIII, NE FAC POVEȘTILE FRUMOASE...

POVEȘTILE ȘI
COPILĂRIA

Balint Ioana Roxana Elisabeta, prof. consilier școlar

*„Un tată bun este o sursă de inspirație și reținere.
O mamă bună este rădăcina bunătății și smereniei.” – Dr. T.P. Chia*

Copilul se naște fără cunoștințe despre lume, dar cu o capacitate extraordinară de a învăța. În primii ani de viață, el își dezvoltă abilități fundamentale, de la recunoașterea fețelor familiare până la exprimarea nevoilor și explorarea mediului înconjurător. Primul loc unde copilul observă, învață și își formează comportamentele este familia.

Familia este prima școală a copilului, oferindu-i modele comportamentale și emoționale. Cercetările în domeniul psihologiei dezvoltării arată că mediul familial influențează profund personalitatea și abilitățile sociale ale copilului. De exemplu, studiul realizat de Bowlby (1988) privind teoria atașamentului subliniază importanța unei relații sigure cu părinții pentru dezvoltarea încrederii și a siguranței emoționale.

Mai mult, Bandura (1977) a demonstrat prin teoria învățării sociale că cei mici preiau comportamente prin observare și imitație. Astfel, un copil care își vede părinții gestionând conflictele cu calm și respect va avea tendința să adopte aceleași strategii. În schimb, dacă este expus unui mediu tensionat, unde greșelile sunt aspru criticate, poate dezvolta perfecționism și anxietate.

Dezvoltarea echilibrată a copilului depinde de implicarea ambilor părinți în toate aspectele vieții sale: de la alimentație și vestimentație, la tipul de informații la care este expus, emoțiile prin care trece, activitățile în care este implicat și grădinița la care merge. Mama și tatăl au roluri complementare în creșterea și modelarea personalității copilului. Mama are un rol protector, în timp ce tatăl îl pregătește pentru confruntările cu lumea exterioară. Ambii părinți sunt modele esențiale pentru copil, iar această diferență contribuie la o dezvoltare echilibrată, oferindu-i experiențe variate.

Cercetările au arătat că părinții au stiluri diferite de educație:

- **Mamele** tind să fie mai prudente, încurajând siguranța și echitatea. Ele simplifică mesajele, comunică la nivelul copilului și pun accent pe îngrijire, empatie și ajutor bazat pe relații. Mamele percep lumea în raport cu ai lor copii.

- **Tații** se exprimă mai concis și direct. Ei îi încurajează pe copii să încerce lucruri noi, să fie independenți și competitivi, punând accent pe dreptate și respectarea regulilor. De asemenea, se implică adesea în jocuri și percep copiii în raport cu lumea exterioară.

Un lucru este cert: **ambele abordări sunt necesare pentru maturizarea copilului.**

Mulți tătici nu conștientizează pe deplin impactul implicării lor asupra dezvoltării copilului. Dincolo de oboseală, stres sau lipsa de timp, copiii lor au multe beneficii atunci când tatăl este activ în educația lor:

- sunt mai independenți și mai încrezători;
- au mai multe șanse de succes la școală;
- dezvoltă o stimă de sine ridicată, autonomie și proactivitate în luarea deciziilor;
- dobândesc mai devreme abilități sociale, de negociere și de rezolvare a conflictelor;
- învață să colaboreze și să lucreze în echipă;

Educația copilului este cea mai profitabilă investiție pe care părinții o pot face, oferindu-i timp, atenție, înțelegere și dragoste. O educație pozitivă presupune integrarea în relația părinte-copil a căldurii, structurii și limitelor, transformând orice situație cotidiană – chiar și una negativă – într-o lecție de empatie, respect și înțelegere.

„Cei șapte ani de acasă” sunt rezultatul educației primite în familie. Copilul învață în familie limbajul culturii în care trăiește, deprinde norme, atitudini, valori și comportamente necesare pentru integrarea în societate.

Modul în care copilul este crescut și mediul familial în care se dezvoltă influențează tiparele sale de comportament:

- **Copilul anxios** – Un mediu hiperprotector poate induce teama de explorare și nesigururanță. Acest copil va avea dificultăți în adaptarea la schimbări și poate dezvolta anxietate de separare.
- **Copilul perfecționist** – Dacă greșelile sunt aspru sancționate, copilul poate dezvolta frica de eșec și o nevoie excesivă de validare.
- **Copilul responsabil** – Implicarea timpurie în sarcini casnice adaptate vârstei favorizează autonomia și simțul responsabilității.
- **Copilul sigur pe el** – Într-un mediu echilibrat, unde greșelile sunt privite ca oportunități de învățare, copilul va dezvolta încredere în sine și reziliență emoțională.

Un copil nu devine „bun” întâmplător. El este rezultatul mediului în care crește, al modelelor pe care le observă și al interacțiunilor zilnice. **Familia joacă un rol esențial în formarea unui copil echilibrat, responsabil și sigur pe sine.** Educația nu începe la școală, ci acasă, iar părinții sunt primii și cei mai importanți profesori ai copilului lor.

Bibliografie

Bălăceanu, C. (2011). *Psihologia dezvoltării copilului*. Editura Polirom

Păun, C. (2019). *Parentingul în România: Aspecte psihologice și educaționale*. Editura Polirom

UNICEF (n.d.). *Rolul taților în dezvoltarea copiilor*.

<https://mecc.gov.md/sites/default/files/rolultatilor.pdf>

<https://edict.ro/albert-bandura-teoria-sociala-a-invatariei/>

<https://www.apipc.ro/revirimentul-teoriei-atasamentului-si-relatia-psihoterapeutica/>

Pîcă Despina - director

Trecerea elevilor de la nivelul primar la cel gimnazial reprezintă o perioadă importantă în dezvoltarea lor educațională și personală. Aceasta este o tranziție semnificativă, care poate aduce cu sine atât provocări, cât și oportunități de creștere și învățare. În general, trecerea de la ciclul primar (clasele pregătitoare - IV) la ciclul gimnazial (clasele V-VIII) implică mai multe schimbări, pe care elevii trebuie să le gestioneze.

Au loc schimbări academice și curriculare: program mai complex, exigențe mai mari, evaluare mai formală.

Elevii de la gimnaziu se confruntă cu un program mai dens și mai diversificat, care include discipline noi și o abordare mai riguroasă a învățării. Se așteaptă ca elevii să devină mai autonomi în învățare, să își asume responsabilitatea pentru progresul lor și să se implice activ în procesul educativ. La gimnaziu, evaluarea devine mai frecventă și mai formală, cu examene periodice, lucrări practice și teste de evaluare.

Își fac apariția unele schimbări sociale și emoționale, cum ar fi:

- **Dezvoltare personală:** Adolescența este o perioadă de transformare din punct de vedere fizic și emoțional. Elevii pot experimenta schimbări semnificative în privința identității lor și a relațiilor sociale.
- **Căutarea independenței:** Elevii vor începe să își caute mai multă autonomie față de profesori și părinți, ceea ce poate duce la o perioadă de încercare și ajustare.
- **Stres și presiune:** Exigențele școlare mai mari pot aduce un grad mai mare de stres și anxietate, iar acest lucru poate fi o provocare pentru unii elevi.

Sunt schimbări în organizarea școlii:

- **Ore și program diferite:** La gimnaziu, elevii au un orar mai variat, cu un număr mai mare de profesori, ceea ce presupune o adaptare la un ritm mai alert.

- **Discipline specializate:** În gimnaziu, elevii vor studia mai multe discipline care pot deveni specializate, cum ar fi fizica, chimia, geografia sau limba străină.
- **Activități extracurriculare:** Multe școli gimnaziale oferă elevilor posibilitatea de a participa la activități extracurriculare care să le susțină dezvoltarea personală și socială.

Este foarte necesar un suport pentru adaptare ce se bazează pe consiliere școlară și pe încurajarea colaborării.

- ✓ **Consiliere școlară:** Multe școli oferă consiliere psihologică și sprijin pentru elevii care se confruntă cu dificultăți de adaptare. Suportul din partea părinților, a profesorilor și a colegilor poate fi esențial pentru succesul acestei tranziții.
- ✓ **Încurajarea colaborării:** Elevii pot fi încurajați să colaboreze cu colegii lor pentru a face față cerințelor academice și sociale ale gimnaziului.

Trecerea de la învățământul primar la cel gimnazial este un moment crucial pentru dezvoltarea intelectuală, socială și emoțională a elevilor. Deși această perioadă poate fi plină de provocări, cu un suport adecvat și o abordare echilibrată, elevii pot naviga cu succes tranziția și pot învăța să își gestioneze mai bine responsabilitățile școlare și personale.

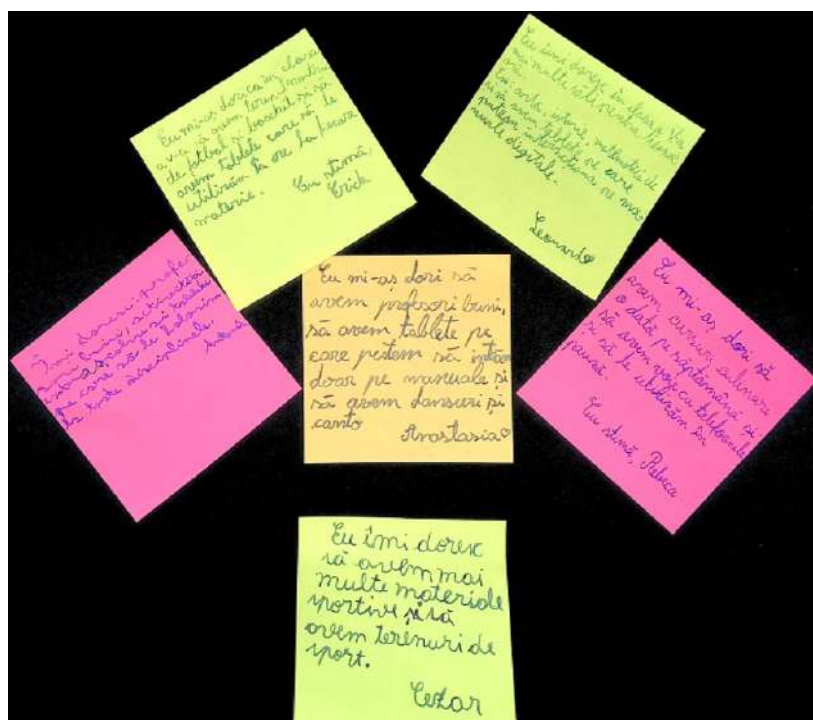
Trecerea de la clasele primare la cele gimnaziale poate aduce cu sine o serie de dorințe și așteptări din partea elevilor, care sunt influențate de curiozitate, dorința de independență și nevoia de a se adapta la noile condiții școlare. Elevii își doresc, de obicei, să aibă mai multă libertate de alegere, atât în ceea ce privește activitățile școlare, cât și în privința gestionării timpului lor. La gimnaziu, elevii vor să simtă că au un control mai mare asupra propriilor învățături și alegerilor educaționale. Doresc să își facă noi prieteni și să formeze relații mai solide cu colegii lor. La gimnaziu, ei intră într-un mediu cu un număr mai mare de elevi, ceea ce le oferă ocazia de a-și extinde cercul social. De asemenea, își doresc să fie acceptați de colegii mai mari și să își construiască o reputație între aceștia.

Mulți elevi vor să înfrunte provocări mai mari și să învețe lucruri noi. Deși trecerea poate fi dificilă din punct de vedere academic, unii elevi se bucură de oportunitatea de a studia subiecte mai interesante și complexe, cum ar fi științele, literatura sau limba străină. Se confruntă cu o gamă mai largă de materii și activități extracurriculare de aceea caută să exploreze aceste noi opțiuni, să participe la cluburi, activități sportive sau alte forme de învățare practică. De asemenea, sunt interesați de posibilitatea de a învăța despre domenii mai variate, cum ar fi tehnologia, artele sau istoria.

Pe măsură ce înaintează în clasele V-VIII, pot spera la un program mai flexibil, care le permite să-și gestioneze mai bine timpul între școală, teme și activități personale. Unii elevi își doresc, de asemenea, să aibă mai mult timp pentru a-și explora interesele în afara școlii.

Deși se tem de ele, mulți elevi își doresc să își asume mai multe responsabilități, inclusiv în cadrul activităților școlare, proiectelor de grup sau chiar în organizarea de evenimente. Acest lucru le oferă un sentiment de maturitate și de realizare personală.

Nădăjduiesc să aibă profesori care să-i sprijine în acest nou pas educațional, să fie răbdători și să-i ajute să înțeleagă materia într-un mod mai accesibil. De asemenea, tind spre un mediu în care să se simtă confortabil să pună întrebări și să exprime opinii. Unii elevi își doresc mai multă libertate în modul în care își organizează temele și activitățile de învățare. La gimnaziu, aceștia pot fi mai responsabili pentru programul lor, iar această autonomie poate fi un aspect de care se bucură. În zilele noastre sunt mult mai familiarizați cu tehnologia și, de obicei, își propun să aibă acces mai mult la resursele digitale, cum ar fi computerele, tabletele și internetul, pentru a învăța mai eficient și mai interesant.

În ansamblu, elevii care trec de la învățământul primar la cel gimnazial, se așteaptă la o serie de schimbări și oportunități care le vor permite să se dezvolte din punct de vedere intelectual, social și personal. Cu o abordare pozitivă și un sprijin adecvat, aceștia pot face față provocărilor și pot profita de noile oportunități.

Bibliografie:

1. Dascălu, M. (2017). *Educația și dezvoltarea socială a copilului*.
2. Drăghicescu, I. (2012). *Formarea și dezvoltarea personalității elevilor din învățământul gimnazial*.

Căuțișanu Denisa Ștefania, prof. învăț. primar

Educația reprezintă un proces unitar și complex, care nu poate fi separat de influențele exercitate asupra elevilor de către familie, comunitate și societate în ansamblu. Procesul educațional nu se desfășoară izolat în cadrul școlii, ci este rezultatul interacțiunii dintre multiple medii de influență, fiecare având un rol esențial în dezvoltarea copilului. Familia este prima instanță educațională, în timp ce școala asigură o formare sistematică, iar comunitatea contribuie prin oportunități de socializare și experiențe practice. Aceste trei instanțe trebuie să colaboreze armonios pentru a oferi elevilor un mediu educațional complet, care să le permită dezvoltarea armonioasă și integrarea eficientă în societate (Răduț-Taciu et. al., 2015). Din această perspectivă, crearea unor parteneriate educaționale reprezintă o abordare complexă a actului educațional, menită să optimizeze procesul de formare a elevilor prin implicarea activă a tuturor factorilor responsabili. Parteneriatul educațional se conturează astfel ca o formă de colaborare între instituțiile de învățământ, familii și comunitate, având drept scop sprijinirea dezvoltării elevului atât pe plan intelectual, cât și pe plan socio-afectiv. Aceste parteneriate se bazează pe comunicare, cooperare și implicare activă, elemente esențiale pentru asigurarea unui proces educațional eficient și incluziv (Băran-Pescaru, 2004).

Constantin Cucos (2014) identifică trei dimensiuni esențiale ale parteneriatului educațional, fiecare având un rol specific în consolidarea relațiilor dintre actorii educaționali:

- Dimensiunea comunicativă, care subliniază importanța schimbului de informații dintre școală, familie și comunitate. Comunicarea eficientă și transparentă între profesori, părinți și reprezentanți ai comunității contribuie la o mai bună înțelegere a nevoilor, dificultăților și progresului elevilor.
- Dimensiunea participativă, evidențiază necesitatea implicării active a părinților și a comunității în viața școlară. Nu este suficient ca familia să fie doar un spectator în procesul educațional, ci este esențial ca aceasta să participe activ la activitățile școlii. Această implicare poate include participarea la evenimente școlare, colaborarea la proiecte educaționale sau chiar

contribuția la activități extracurriculare. Printr-o astfel de colaborare, elevii percep educația ca pe un efort comun, în care toți factorii implicați își aduc aportul pentru bunăstarea lor. Dimensiunea de sprijin, care se referă la resursele pe care partenerii le pot oferi pentru susținerea procesului educațional.

Aceste resurse pot fi de natură materială (donații de echipamente, cărți, mobilier etc.), umană (voluntariat, implicarea specialiștilor în diverse domenii) sau organizațională (stabilirea unor colaborări între școli, instituții culturale, companii și ONG-uri). Sprijinul oferit poate

influența pozitiv atât condițiile de învățare ale elevilor, cât și motivația acestora de a se implica activ în procesul educațional (Cucos, 2014). Un parteneriat educațional eficient prezintă trăsături esențiale care asigură buna colaborare între școală, familie și comunitate. În primul rând, acesta se bazează pe o colaborare activă, în care toți partenerii contribuie cu resurse, timp și expertiză pentru a sprijini dezvoltarea elevilor (Braghiș, 2011). De asemenea, un astfel de parteneriat urmărește obiective comune, ceea ce înseamnă că toate părțile implicate își depun eforturile în jurul unui scop educațional clar definit.

O altă trăsătură fundamentală este comunicarea deschisă și constantă, care facilitează dialogul între profesori, părinți și reprezentanții comunității, contribuind la identificarea nevoilor și găsirea soluțiilor adecvate. În plus, parteneriatul educațional presupune implicare reciprocă, ceea ce înseamnă că nicio parte nu acționează independent, ci își asumă responsabilități comune pentru sprijinirea procesului educațional. Nu în ultimul rând, acesta trebuie să fie caracterizat de flexibilitate și adaptabilitate, permițând ajustarea strategiilor și inițiativelor în funcție de nevoile în schimbare ale elevilor și societății.(Andrasciuc, 2020). Epstein identifică mai multe tipuri de implicare care sunt esențiale pentru crearea unui parteneriat educațional solid:

Parentingul – Părinții sunt încurajați să dezvolte practici care sprijină educația copiilor lor, stabilind un mediu de învățare acasă care susține valorile educaționale. Aceasta poate include lucruri precum susținerea activităților școlare, încurajarea învățării și asigurarea unui program echilibrat de studiu.

Comunicarea – O comunicare eficientă între părinți, profesori și elevi este crucială. Atât părinții, cât și profesorii trebuie să își împărtășească informații despre progresul elevului, provocările întâmpinate și orice alte aspecte relevante. De asemenea, acest tip de comunicare ar trebui să fie bidirecțională, astfel încât părinții să poată înțelege mai bine cum pot sprijini procesul educațional.

Voluntariatul – Implicarea părinților și a altor membri ai comunității în activități educaționale, cum ar fi evenimentele școlii, activitățile extracurriculare sau suportul în clasă, este esențială pentru succesul parteneriatului. Voluntariatul este o modalitate de a crea un sentiment de comunitate și de apartenență, oferind sprijin direct elevilor și profesorilor.

Învățarea acasă – Este important ca părinții să participe activ la procesul de învățare acasă, susținând temele, activitățile suplimentare și încurajând dezvoltarea continuă a elevilor în afacerea școlii. Aceasta permite elevilor să aplice cunoștințele dobândite în școală în viața de zi cu zi, consolidându-le astfel învățătura.

Luarea deciziilor – Implicarea părinților în procesul decizional școlar este esențială. Aceștia trebuie să participe activ la dezvoltarea politicilor educaționale, la alegerea planurilor educaționale sau la alte aspecte importante ale educației elevilor. Prin aceasta, părinții devin părți active în direcția educațională a copiilor lor.

Colaborarea cu comunitatea – Colaborarea nu se limitează doar la familie și școală, ci se extinde și la comunitate. Crearea de parteneriate cu organizațiile locale, cu autoritățile educaționale și alte instituții relevante poate sprijini dezvoltarea unui mediu educațional favorabil. Aceste colaborații pot include accesul la resurse suplimentare, organizarea de activități extrașcolare sau sprijin în cadrul unor inițiative educaționale. În contextul educațional modern, este din ce în ce mai evident faptul că procesul de învățare nu se limitează doar la școală, iar succesul educațional depinde în mare măsură de o colaborare strânsă între diferitele actori implicați: școala, familia și comunitatea. Această abordare holistică recunoaște că educația nu este un proces izolat, ci un efort comun, în care fiecare componentă joacă un rol cheie în sprijinul elevilor. În România, acest concept este reflectat printr-un cadru legislativ bine definit, care reglementează și promovează interacțiunea dintre aceste entități. **Legea învățământului preuniversitar nr. 198/ 2023** reglementează în mod explicit colaborarea dintre școală, familie și comunitate, subliniind importanța acestei interacțiuni în procesul educațional. Legea stabilește obligațiile și responsabilitățile fiecărei

părți, instituind un cadru legal care încurajează implicarea părinților și a comunității în viața școlii.

De asemenea, Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului pune un accent semnificativ pe dreptul copilului de a beneficia de educație de calitate, adaptată nevoilor și caracteristicilor sale individuale. Conform acestei legi, copilul are dreptul să participe la procesul educațional într-un mod activ și să beneficieze de măsuri speciale de sprijin, dacă este cazul, pentru a înlătura orice bariere care ar putea împiedica accesul său la educație. Legea stipulează că autoritățile, școlile și profesorii trebuie să creeze un mediu

educațional care să sprijine dezvoltarea copilului în condiții de siguranță și fără discriminare. De asemenea, legea garantează dreptul copilului de a fi ascultat și de a participa la luarea deciziilor care îl privesc, inclusiv în contextul educațional. Părinții și tutorii legali sunt considerați reprezentanți ai copilului în relațiile cu școala, iar implicarea lor activă în educația copilului este esențială. Astfel, Legea 272/2004 susține și reglementează parteneriatul dintre școală, familie și comunitate pentru a asigura o educație care să sprijine dezvoltarea completă a copilului.

În completarea cadrului legislativ, diverse programe naționale sunt implementate pentru a sprijini parteneriatele educaționale și pentru a încuraja implicarea activă a părinților în educația copiilor lor. Acestea sunt menite să răspundă nevoii de a crea un mediu educațional integrat și susținut de întreaga comunitate. Un exemplu relevant este **Programul AFTERSCHOOL**, care oferă activități educaționale suplimentare, inclusiv sesiuni de formare pentru părinți, care îi ajută să înțeleagă mai bine curriculumul și să participe activ în educația copiilor lor. Programul include atât activități de sprijin pentru elevi (după orele de școală), cât și pentru părinți, promovând un parteneriat educațional activ și sustenabil între școală și familie.

În concluzie, noul context european al parteneriatului școală - familie - comunitate reflectă o schimbare de paradigmă în educația europeană, în care toți actorii sociali – școala, părinții, comunitatea locală și organizațiile non-guvernamentale – joacă un rol esențial în sprijinirea elevilor. Uniunea Europeană promovează un model educațional colaborativ, în care parteneriatele eficiente între acești factori contribuie la crearea unui sistem educațional echitabil, incluziv și de calitate.

Prin politici și inițiative specifice, precum Strategia Europa 2020, Cadrul ET 2020 și diversele proiecte europene, se pune un accent deosebit pe implicarea activă a tuturor părților implicate în educația copiilor.

BIBLIOGRAFIE

Andrasciuc, V. (2020). Eficientizarea colaborării dintre grădiniță și familie prin parteneriatul educațional. In *Învățământ superior: tradiții, valori, perspective* (Vol. 3, pp. 93-96).

Băran-Pescaru, A. (2004). *Parteneriat în educație – familie-școală-comunitate* (ediția a III-a). București: Aramis Print.

Braghiș, M. (2011). Familia în calitate de partener educațional – factor al inovării educației. In *Pledoarie pentru educație – cheia creativității și inovării* (pp. 62-65).

Butnaru, O. I. (2023). Rolul relației școală-familie-comunitate în demersul de a oferi copiilor educație

Comisia Europeană. (2010). *Europa 2020: O strategie pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii* (COM(2010) 2020 final).

CERCUL PEDAGOGIC AL ÎNVĂȚĂTORILOR - 19 noiembrie 2024

Dumitru Georgeta, prof. învă. primar

”Excelența morală este un rezultat al felului în care trăim. Devenim corecți, făcând fapte corecte, devenim temperați comportându-ne temperat și devenim curajoși făcând acte curajoase.” (Aristotel)

Valorile morale reprezintă principiile și standardele etice pe care indivizii și societatea le consideră drepte și corecte în comportamentul lor. Aceste valori formează baza pentru luarea deciziilor și ghidarea acțiunilor noastre în interacțiunile cu ceilalți și cu mediul înconjurător. Ele includ concepte precum onestitatea, integritatea, compasiunea, dreptatea, respectul și responsabilitatea. Valorile morale ne ajută să distingem între bine și rău și să dezvoltăm un cod de conduită personal și social.

În societatea noastră contemporană, valorile morale joacă un rol esențial în menținerea unui echilibru și a unei coeziuni sociale. Ele asigură respect reciproc, promovează cooperarea contribuie la construirea unui mediu în care oamenii pot conviețui în armonie.

Astfel, valorile morale devin și mai relevante, ajutând la orientarea societății în direcția unei dezvoltări sustenabile și a unei conviețuiri mai bune.

Școala Primară ”Mușatinii”, Roman a fost gazda Cercului pedagogic al învățătorilor și a primit vizita colaboratorilor lor din cercul Nr.12, din care fac parte următoarele școli: Școala Gimnazială ”Alexandru Ioan Cuza”, Roman; Școala Gimnazială ”Carmen Sylva”, Horia; Școala Gimnazială Trifești; Școala Gimnazială Făurei; Școala Gimnazială Dulcești; Școala Gimnazială ”Nicolae Apostol”, Ruginoasa, Școala Gimnazială Văleni.

PROGRAMUL ACTIVITĂȚII DE CERC – 19 noiembrie 2024

13:30 - 14:00 **Primirea invitaților**

14:00 – 14:10 **Deschiderea activității (prezență, tematică)**

14:10 – 14:20 **Vizionarea unui film de prezentare a școlii;**

14:20 – 15:30 **Desfășurarea activității – partea I**

* Educația axată pe valori – forme concrete de abordare în demersul educațional

* Valorile fundamentale ale omenirii și conținuturile învățării – bază de operare pentru

Structurarea competențelor

Exemple de bună practică – clasa pregătitoare, clasa I, clasa a II-a, clasa a III-a, clasa a IV-a

- Curriculum la decizia școlii (CDS) – importanța, procedura de elaborare și avizare a programelor corespunzătoare, structura, monitorizarea și evaluarea implementării acestuia

Exemple de programe la disciplinele opționale – clasa pregătitoare, clasa I, clasa a II-a, clasa a III-a, clasa a IV-a

- Portofoliul educațional și raportul descriptiv de evaluare a dezvoltării la finalul clasei

Pregătitoare și a clasei I – instrumente de documentare a traseului educațional al elevului –

Dezbateri, ateliere de lucru

15.30 – 15:45 **Desfășurarea activității – partea a II-a**

* Banca de valori: Valorile fundamentale ale omenirii și conținuturile învățării – bază de operare pentru structurarea competențelor – activitatea demonstrativă cu elevii

15:45 – 16:00 **Discuții / Dezbateri / Constituirea mapei cercului. Încheierea activității.**

Educația valorilor trebuie susținută prin eforturile comune ale familiei, instituțiilor educaționale și societății. Copiii învață de mici să distingă binele de rău, să respecte normele sociale și să cultive gustul pentru frumos. Cadrele didactice joacă un rol central, ghidând copiii în descoperirea și interiorizarea valorilor morale printr-o abordare inovatoare și inspirațională, adaptată provocărilor secolului nostru.

După vizionarea filmului de prezentare a școlii, cadrele didactice au prezentat imagini și filmulețe cu activitățile desfășurate la clasă.

Clasa pregătitoare, sub îndrumarea doamnei profesor Căuțișanu Ștefania Denisa au desfășurat, în cadrul disciplinei Dezvoltare personală, tema ”Valorile morale și importanța lor în viața de zi cu zi”, unde elevii au demonstrat că pot să identifice și recunosc emoțiile de bază, își exprimă propriile idei și opinii, recunosc valorile morale și importanța acestora în viața de zi cu zi.

Clasa I, în cadrul activității desfășurate - ”Dezvoltare personală”- cu subiectul ”Prietenia”, au arătat că sinceritatea, solidaritatea, loialitatea, compasiunea sau empatia sunt valori morale

care stau la baza unei prietenii adevărate. Ei au demonstrat că un zâmbet, un dar, o îmbrățișare, o strângere de mână poate aduce o mare bucurie celui ce i-au fost dăruite.

Clasa a II-a, abordând domeniul "Aspecte specifice ale organizării învățării și pregătirii pentru viață la școlarul mic", au evidențiat valorile morale pe baza ghicitorilor, au explicat cu cuvinte proprii, semnificația valorilor morale sugerate de unele proverbe românești, demonstrând interesul, înțelegerea și însușirea valorilor morale fundamentale.

Clasa a III-a, la disciplina "Educație civică", a dezbătut principalele valori morale care stau la baza relațiilor dintre oameni, relaționarea pozitivă, inițierea și întreținerea unei interacțiuni în vederea rezolvării problemelor individuale sau de grup, prin respectarea binelui, adevărului, respectului, dreptății și cinstei.

Clasa a IV-a, în cadrul disciplinei „Matematică distractivă” (curriculum la decizii școlii), a realizat asocierea dintre matematică și viața de zi cu zi, dintre valorile morale cotidiene și valorile omenirii într-o activitate de matematică aplicată.

Pentru a evidenția valorile fundamentale ale omenirii și conținuturile învățării – bază de operare pentru structurarea competențelor – s-a ales o activitate demonstrativă cu elevii, ce a cuprins scenete, dans, interpretare vocală etc.

La etapa dezbaterilor, au luat cuvântul, pe rând reprezentanții școlilor partenere, care au evidențiat complexitatea și varietatea activităților desfășurate, activități cu valoare de ghid pentru mulți din cei prezenți, apreciind ca fiind activități frumoase, interesante și complexe.

"Educația este darul pe care generația adultă îl face celor care vin." (Nicolae Iorga)

Neagu Laura, cadru didactic after school

Talentul este, fără îndoială, un dar prețios pe care viața îl oferă unor oameni, dar adevărata magie nu constă doar în posesia acestuia, ci în modul în care îl cultivăm și îl transformăm într-o realizare concretă. De multe ori, elevii care își urmăresc pasiunea devin magicieni, demonstrând că talentul nu este suficient de unul singur; este nevoie de muncă, perseverență și curaj pentru a înfrunța pe deplin și de a ajunge la performanță.

În primul rând, pasiunea este motorul care alimentează evoluția talentului. De la o vârstă fragedă, copiii care au înclinații spre o anumită activitate – fie că este vorba de muzică, pictură, sport, dans sau matematică – simt un imbold intern de a învăța și de a perfecționa acea abilitate. Aici intervine magia: atunci când pasiunea devine însoțitoare constantă în procesul învățării, greșelile și eșecurile nu sunt văzute ca obstacole, ci ca pași necesari pe drumul succesului. Un elev care iubește ceea ce face este mai dispus să investească ore de muncă suplimentară, să depășească dificultăți și să învețe continuu din fiecare experiență. Astfel, talentul nu rămâne latent, ci se transformă într-o formă activă de exprimare a unei pasiuni care devine tot mai rafinată și mai completă.

Talentul este reprezentat și de darul cu care natura înzestrează anumite persoane, însă, pentru ca acest dar să prindă contur, este nevoie de muncă, perseverență și încredere. Elevii cu talent sunt cei care, prin pasiune și dedicare, transformă acele abilități înnăscute în realizări remarcabile. Ei sunt un exemplu de cum darurile pot deveni adevărate puteri.

Într-o școală, elevii talentați se disting prin abilități care pot varia de la muzică, sport, artă, literatură sau orice alt domeniu în care creativitatea și învățătura se îmbină. De exemplu, un elev talentat la matematică poate înțelege concepte complexe mai rapid decât colegii săi, iar un alt talent în muzică poate cânta la un instrument cu o ușurință surprinzătoare.

La Școala primară "Mușatinii", ne mândrim cu mulți școlari talentați, de aceea trebuie să îi admirăm și încurajăm, să îi ajutăm să crească frumos. Așadar, dorim să amintim aici câțiva dintre elevii ce își valorifică talentele:

Clasa pregătitoare: *COTAN CELINE* - pasionată de canto, lucrează la ce își dorește, își conturează talentul. A urcat deja pe scena, iar aceasta nu este doar începutul.

DRAM ANTONIA - este o pictoriță în devenire, mântuiește personul cu grație și ne arată cu bucurie operele sale.

Clasa întâi: *BIATU SOFIA* și *GHERASIM REBECCA*- simt ritmurile dansului modern, participând la concursuri importante în țară, au obținut medalii și diplome.

BÎRZU DELIA BARBARA - cu o memorie fantastică recită cu ușurință orice text.

Clasa a II-a: *RADU IUSTIN* cu o voce duioasă cântă orice melodie de muzică populară. A participat la nenumărate concursuri, se mândrește cu trofee, medalii.

Clasa a III-a: *MOCANU PARASCHEVA* - este pasionată de canto-muzica ușoară, a participat la multe concursuri și are o colecție imensă de medalii și trofee.

GLIGA TEONA - pasionată de dans modern și de canto, melodii populare. Se mândrește cu numeroasele dăți în care a urcat pe scenă, participând la multe concursuri și fiind premiată pe măsură.

Clasa a IV-a: *COBUZ DANIEL PETRUȚ* - pasionat de muzică ușoară a obținut numeroase premii la concursuri, el mai are o plăcere și pentru Qwan ki do, unde la fel nu se lasă mai prejos, pleacă acasă cu medalii indiferent de situație. *DORCU REBECA* a dovedit mereu că pasiunea ei e muzica. E nelipsită de la concursuri și are o colecție de premii și medalii.

În concluzie, magia talentului este reprezentată de acel dar unic care poate transforma o simplă pasiune într-o realizare extraordinară. Elevii care își împlinesc pasiunea își dezvoltă și abilitățile. Prin cultivarea talentului, aceștia găsesc drumul spre succes și își pot aduce contribuția în comunitatea în care trăiesc. Astfel, fiecare elev care își urmărește pasiunile cu încredere devine nu doar un produs al educației, ci și un creator de viitor.

Bibire Alina - cadru didactic after school

Dansul este un mijloc artistic de exprimare a unui mesaj printr-o succesiune de mișcări ritmice, variate și expresive ale corpului, executate în ritmul muzicii, având caracter religios, de artă sau de divertisment.

Dansul nu a fost inventat de cineva anume. Este înnăscut, copiii dansează încă dinainte să înceapă să vorbească, exprimându-și astfel emoțiile, stările. Din punct de vedere cultural, dansul face parte din istoria omenirii. El este specific culturii fiecărui popor, existând mai multe genuri, stiluri și tradiții.

În Grecia antică, dansul făcea parte din disciplinele fundamentale ale educației, considerat eficient pentru sădirea, menținerea și întărirea sentimentelor de solidaritate socială. În acest scop, se practicau dansuri războinice (*pirice*), pacifice (*emeli*), de cules al viilor (*epilenice*) etc.

Dansul este o activitate benefică pentru copii, atât din punct de vedere al dezvoltării fizice și psihice, cât și al dezvoltării creativității și orizontului cultural. Indiferent de stil, dansul este o activitate care formează și alte abilități pe lângă cele clasice deprinse la școală.

Psihologii spun că dansul îi ajută pe copii să devină mai conștienți de corpurile lor, să învețe abilități de coordonare și control. Toate acestea contribuie la îmbunătățirea încrederii și stimei de sine, calități foarte importante pentru viitorul succes în viață.

În timpul orelor de dans, copiii socializează și își creează relații de prietenie, poate mai profunde, întrucât împărtășesc o pasiune comună.

Dansul dezvoltă empatia, spiritul de echipă, voința, atenția. Oră de oră, copiii își exersează concentrarea și determinarea pentru a învăța mișcările și a le reda cât mai frumos. Totodată, ei învață cum să fie disciplinați, cum să își controleze energia într-un anumit scop, fără să resimtă acest lucru ca pe o constrângere. Dimpotrivă, ora de dans vine la pachet cu voie bună, relaxare, distracție.

Un alt beneficiu câștigat prin dans este postura foarte frumoasă a corpului. Indiferent că practică balet, dans modern, dansuri populare, copilul va învăța să își țină spatele drept, umerii ușor trași spre spate și bărbia ușor ridicată. Dansul lucrează musculatura întregului corp, contribuind la tonifierea brațelor, picioarelor, trunchiului.

Trupa de dans a Școlii Primare „Mușatinii”

Cu multă pasiune și dedicare, doamna profesoară de educație fizică, Mihaela Zamfiroi, a reunit elevi talentați, creând o trupă de dans „Colibri”, care îmbină modernitatea cu tradiția.

Copiii nu doar dansează, ci spun o poveste despre tradiție, pasiune și muncă în echipă. Trupa a participat la concursuri și festivaluri unde pașii lor au desenat pe scenă emoție și autenticitate. Dansatorii noștri au reprezentat cu succes școala la **Festivalul de Datini și Obiceiuri „Roman Metropolitan”**, ediția 2023 cu Dansul babelor și Jocul ursului.

În luna iunie 2024, în cadrul Concursului național de dans și costume eco „Fantezii de vară”, Bârlad, competiție la care au participat mai mult de 1.800 de copii din toate județele României și din cinci raioane ale Republicii Moldova, trupa mușatină a obținut locul I.

Trupa de dans continuă să inspire prin pasiune, perseverență și succesul obținut în competiții.

Dansuri populare

Luând în considerare beneficiile dansului în dezvoltarea armonioasă a copiilor, școala noastră a inclus în oferta afterschool un curs de dansuri populare, menit să contribuie la formarea elevilor atât din punct de vedere fizic, cât și cultural. Prin acest program, copiii au ocazia să descopere și să învețe pașii autentici ai folclorului românesc, într-un cadru prietenos și educativ. Elevii pătrund în lumea fascinantă a horelor, a sârbelor și a altor dansuri tradiționale, dezvoltând nu doar abilități de mișcare, ci și respectul pentru patrimoniul cultural. De asemenea, această activitate este o modalitate minunată de a încuraja elevii să își exploreze pasiunile și talentele.

Stele în devenire – afirmare pe scena internațională

Pasiunea pentru dans a depășit granițele școlii, transformându-se într-o poveste de succes. Două eleve talentate au demonstrat că iubirea pentru artă și mișcare poate conduce la performanțe de excepție. Prin efort susținut și pasiune, Gherasim Rebecca și Biatu Sofia

Andreea, eleve în clasa I, au impresionat juriul unui prestigios concurs național - „Dance Star Romania 2025”, desfășurat în luna martie, la București, cu un dans german plin de eleganță și precizie, reușind astfel să se califice la Campionatul Mondial din Croația alături de echipa cu care se antrenează la clubul „Dance Art Valian”, Roman.

Micuța, Biatu Sofia Andreea, cu o expresivitate aparte și o tehnică impecabilă, a cucerit scena printr-un dans contemporan plin de emoție și profunzime, obținând dublă calificare la competiția mondială.

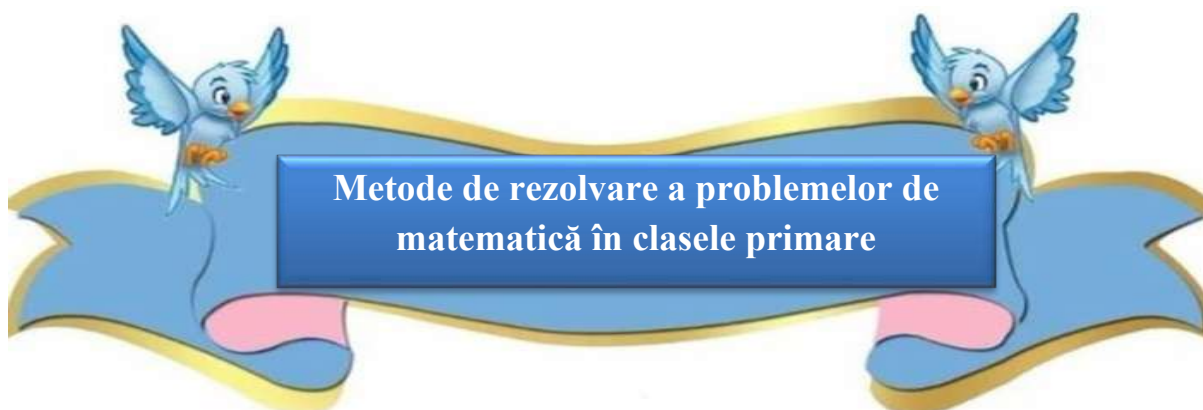

Suntem mândri de Gherasim Rebecca și Biatu Sofia Andreea, le felicităm pentru performanțele remarcabile și le urăm mult succes la Campionatul Mondial din Croația!

Dansul este limbajul sufletului, o artă care transformă mișcarea în poezie și emoția în ritm. Pentru copii, dansul este mai mult decât o simplă activitate – este o poveste spusă prin pași, o aventură plină de culoare și energie, un joc tainic între trup și muzică. Fie că își lasă pașii purtați de acordurile delicate ale baletului, fie că explorează ritmurile vibrante ale dansurilor populare, copiii descoperă o lume fascinantă, iar școala noastră este bucuroasă să fie parte din această lume minunată.

În concluzie, dansul în școală nu doar că încurajează activitatea fizică, dar este și o formă de dezvoltare personală esențială pentru elevi. Prin integrarea dansului în educație, școala contribuie la formarea unor tineri creativi, încrezători și echilibrați, capabili să își exprime sentimentele și ideile.

Petrache Ștefania - cadru didactic after school

Rezolvarea problemelor de matematică joacă un rol esențial în dezvoltarea gândirii critice și a abilităților cognitive ale elevilor. Această activitate nu doar că îi ajută să înțeleagă mai bine conceptele matematice, dar le stimulează și imaginația, atenția și spiritul de observație. Procesul de rezolvare a problemelor pune la încercare capacitățile intelectuale ale elevilor și le solicită implicarea psihică, în special inteligența. De aceea, în învățământul primar, se acordă o atenție deosebită rezolvării problemelor, nu doar ca metodă de învățare, ci și ca o modalitate prin care elevii învață să abordeze situații noi, să își exploreze ideile și să își construiască propriile raționamente.

În procesul de învățare a matematicii, obiectivul principal nu este doar rezolvarea unui număr mare de probleme sau aplicarea unor metode diverse, ci oferirea elevilor de oportunități pentru a înfrunta provocări care necesită gândire critică și soluții originale. Rezolvarea problemelor îi încurajează să analizeze situațiile prezentate, să anticipeze soluții posibile și să își construiască raționamente clare și coerente. Astfel, această activitate contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale: gândirea creativă, flexibilitatea în abordarea problemelor, capacitatea de anticipare și înțelegerea relațiilor matematice, precum și încrederea în propriile forțe.

Metodele de rezolvare a problemelor pot fi clasificate în două categorii principale: metode aritmetice fundamentale (generale) și metode aritmetice specifice (particulare). Primele sunt aplicabile majorității problemelor, indiferent de tipul lor, în timp ce metodele specifice sunt adaptate unor categorii particulare de probleme. Printre cele mai importante metode particulare se numără:

1. Metoda figurativă (grafică)

Această metodă, cunoscută și sub numele de metodă grafică, utilizează reprezentări vizuale, cum ar fi desene, figuri geometrice sau scheme, pentru a ilustra datele problem și relațiile dintre ele. Prin intermediul acestei tehnici, elevii pot înțelege mai ușor structura problemei și pot identifica corect relațiile matematice necesare rezolvării. Metoda implică următorii pași:

- Reprezentarea necunoscutei printr-o figură geometrică (segment, pătrat, cerc etc.).
- Schițarea relațiilor dintre datele problemei folosind figurile alese.
- Crearea de legături între datele cunoscute și necunoscute.
- Efectuarea calculelor necesare pentru determinarea soluției.

2. Metoda mersului invers

Această tehnică presupune rezolvarea problemei pornind de la rezultat și aplicând operațiile în ordine inversă. Se utilizează în special atunci când necunoscuta apare la finalul unui lanț de operații. Astfel, elevii trebuie să reconstituie pașii problemei în sens invers pentru a ajunge la datele inițiale. Metoda este utilă în verificarea corectitudinii soluției prin aplicarea operațiilor inverse și este frecvent utilizată în probleme numerice sau cu secvențe de calcule succesive.

3. Metoda comparației

Această metodă este folosită în probleme care implică mai multe mărimi între care se pot stabili relații. Ea constă în compararea mărimilor date și aducerea acestora la un termen comun pentru a putea determina necunoscutele. Pașii acestei metode sunt:

- Compararea relațiilor dintre mărimile date.
- Transformarea relațiilor prin operații matematice (adunare, înmulțire etc.) pentru a obține un termen de comparație comun.
- Reducerea numărului de necunoscute până la obținerea unei singure necunoscute.

- Determinarea necunoscutei și a celorlalte valori implicate în problemă.

Această metodă este utilizată frecvent în problemele de proporții sau în situațiile care necesită compararea unor mărimi egale sau similare.

4. Metoda falsei ipoteze

Această tehnică este folosită pentru probleme care implică date proporționale. Se începe prin formularea unei presupunerii inițiale despre valoarea necunoscutei, urmată de verificarea corectitudinii acesteia. Dacă presupunerea nu este corectă, se ajustează în funcție de diferențele observate între soluția presupusă și cea reală. În general, metoda implică următorii pași:

- Alegerea unei valori arbitrare pentru necunoscută.
- Efectuarea calculelor necesare.
- Compararea rezultatului obținut cu cel real.
- Ajustarea presupunerii și repetarea procesului până la obținerea soluției corecte.

Această metodă este folosită mai ales în probleme care necesită estimări sau valori aproximative.

Aceste tehnici reprezintă doar câteva dintre metodele utilizate în rezolvarea problemelor de matematică și au un rol esențial în dezvoltarea abilităților cognitive ale elevilor. Fiecare metodă contribuie la formarea unei gândiri logice și riguroase, esențiale pentru înțelegerea și aplicarea matematicii. Prin utilizarea acestor metode, elevii nu doar că învață să rezolve probleme matematice, ci își dezvoltă și capacitatea de a analiza și aborda diverse tipuri de situații, consolidându-și astfel aptitudinile necesare pentru a face față provocărilor intelectuale.

Bibliografie

„Ghid pentru învățători: Metode și tehnici de predare a matematicii” – Mariana Muntean

„Metode de predare a matematicii în învățământul primar” – Livia Popa

Savu Maria - cadru didactic after school

Prin cursurile culinare desfășurate periodic în școala noastră, promovăm stiluri de viață sănătoase și construim caractere printr-o pasiune comună pentru gătit.

Oferim posibilitatea elevilor noștri de a-și exprima creativitatea, dar în același timp să poată urma în mod organizat un program de cultură culinară adaptat vârstei școlare. Astfel, încurajăm pasiunea unora dintre ei pentru gătit, curiozitatea în ceea ce privește ingredientele, tehnici primare, dar și disciplina și organizarea individuală, cunoașterea unor rețete pe care le pot realiza singuri acasă, educarea gustului, dar și evitarea risipei alimentare.

Se promovează stiluri de viață sănătoase, prin experiențe culinare distractive, inovatoare și creative, printr-o pasiune comună pentru gătit. Problemele de sănătate precum deficitul de vitamine, obezitatea și dereglările hormonale sunt tot mai frecvente în rândul copiilor. Multe dintre ele sunt datorate unor obiceiuri alimentare disfuncționale. De aceea este foarte importantă educarea alimentară a copiilor încă din primii ani de școală.

Piramida alimentelor a devenit o modalitate inventivă și captivantă de a le face cunoștință copiilor cu noțiunile legate de mâncatul sănătos. Astfel, aceștia pot înțelege cât de important este pentru corpul uman să consume cantitățile potrivite din diferite tipuri de alimente, fiindcă fiecare aduce un aport diferit de nutrienți.

Alimentele sănătoase pot fi definite ca fiind cele care furnizează organismului alimentația necesară pentru a susține starea de bine a corpului și pentru a reține energie. Apa, carbohidrații, grăsimile, proteinele, vitaminele și mineralele sunt substanțele nutritive cheie care alcătuiesc o dietă sănătoasă și echilibrată. Mâncarea sănătoasă nu are doar unul, ci numeroase beneficii. Ne ajută în diferite sfere ale vieții. Alimentația sănătoasă nu ne afectează doar sănătatea fizică, ci și sănătatea mintală.

Când consumăm fructe și legume sănătoase, care sunt pline de nutrienți, putem ajuta la stimularea sistemului nostru imunitar. Fiecare copil cu care lucrăm este unic și special, are dorințe și idei, visează la lucruri deosebite, gândește și creează, urmărește și apreciază, se bucură și se întristează. Ideea realizării acestui proiect, concretizat prin aceste cursuri culinare a apărut la propunerea copiilor care își doreau o altfel de activitate, o activitate unde să experimenteze și să demonstreze că sunt capabili să realizeze și să învețe lucruri care să îi ajute în viitor, unii dintre ei dorindu-și să ajungă bucătari. Cunoașterea ustensilelor, instrumentelor, echipamentelor folosite în bucătărie, identificarea și denumirea ingredientelor folosite la o anumită rețetă culinară, cunoașterea și respectarea regulilor de igienă în bucătărie și la prepararea mâncărilor, formarea unor deprinderi practice de lucru în bucătărie, participarea cu interes la activitățile practice organizate au contribuit la dezvoltarea spiritului de cooperare și colaborare, a competitivității, a încrederii în forțele proprii, a spiritului de echipă.

Familiarizarea elevilor cu arta culinară, respectiv cu prepararea pizzei, a salatei de fructe și a unor dulciuri tradiționale: clătite, gogoși, bomboane preparate din biscuiți, colacei, sfintișori, au fost un bun prilej pentru elevi de experimentare a emoțiilor pozitive. Au fost entuziasmați ca urmare a descoperirii abilității lor de a crea și savura propriile produse.

Activitățile s-au derulat urmând cele mai stricte reguli de igienă, utilizând doar ingrediente proaspete și de calitate. Copiii s-au distrat și au învățat împreună gătind. Pe grupe, micii bucătari au preparat un desert delicios și o salată sănătoasă de fructe, au modelat singuri aluatul din care au făcut gogoși pufoase și clătite cu ciocolată.

Cu toții au fost mândri să guste și să ofere din propriile preparate. Gătitul împreună poate fi benefic pentru copii, nu doar prin efectele sale asupra obiceiurilor alimentare, ci și prin calitatea timpului petrecut împreună. Nu e niciodată prea devreme să înveți să mănânci sănătos și să-ți pregătești tu însuți bucate gustoase.

Au fost activități frumoase, în care copiii s-au implicat în totalitate. Au fost atenți, receptivi, au lucrat foarte bine, dar s-au și distrat.

Bucătăria devine terenul de joacă perfect pentru cei mici când vine vorba de activități creative. Este un spațiu în care se pot experimenta arome, texturi și culori într-un mod interactiv și distractiv. Prin implicarea copiilor în diverse activități în bucătărie, nu doar că le dezvoltăm abilitățile practice, ci și le stimulăm imaginația și creativitatea.

Decoratul turtei dulci, prepararea pizzei de casă, a clatitelor sau chiar crearea de forme din legume și fructe devin aventuri culinare care îi încurajează pe cei mici să-și descopere pasiunea pentru gătit și să-și dezvolte abilitățile într-un mod distractiv și educativ.

Decorarea turtei dulci este o activitate îndrăgită în special în perioada sărbătorilor, dar nu numai. Este un moment perfect pentru copii să-și lase imaginația să zboare și să creeze adevărate opere de artă comestibile. Cu forme variate, glazuri colorate și bomboane strălucitoare, fiecare turtă dulce devine unică și personalizată.

Această activitate nu doar dezvoltă abilitățile de coordonare și precizie ale copiilor, dar îi și învață să aprecieze aspectul estetic al alimentelor și să le asocieze cu bucuria și creativitatea.

Pregătirea pizzei de casă

Pregătirea pizzei nu este doar o activitate creativă, ci și o modalitate excelentă de a-i implica pe copii în crearea propriului lor festin personalizat. De la alegerea ingredientelor și formei aluatului până la decorarea finală, fiecare pas devine o aventură culinară.

Această activitate le oferă copiilor ocazia de a lua decizii, de a experimenta cu arome și texturi și, în același timp, de a dezvolta abilități practice esențiale în bucătărie.

Activități cu legume

Legumele pot fi mai mult decât simple ingrediente – ele pot deveni material pentru opere de artă comestibile.

Copiii pot să creeze animale, peisaje sau chiar personaje cu ajutorul legumelor și fructelor. Astfel, nu doar că își dezvoltă imaginația, dar învață și să aprecieze diversitatea alimentelor și să le asocieze cu momente distractive și creativitate.

Această activitate încurajează un raport pozitiv cu legumele și fructele, oferind o modalitate plăcută de a-i încuraja să consume alimente sănătoase într-un mod distractiv și original.

Implicarea copiilor în activități creative și practice în bucătărie aduce cu sine o multitudine de beneficii. Aceste activități nu sunt doar distractive, ci și contribuie la dezvoltarea abilităților motorii fine, a coordonării și a abilităților sociale. Prin gătit și decorat, copiii învață să urmeze instrucțiuni, să-și exprime creativitatea și să colaboreze în echipă.

De asemenea, învățarea unor abilități practice precum măsurarea ingredientelor, manipularea ustensilelor și cunoașterea alimentelor devine o experiență tangibilă și distractivă.

Copiii învață să aprecieze procesul de pregătire a hranei și să aibă o legătură mai profundă cu alimentele și cu bucătăria în sine.

Concluzie

Bucătăria poate fi un loc minunat pentru a petrece timp de calitate împreună. Aceste activități creative și practice îi vor ajuta să-și dezvolte abilitățile motorii fine, să învețe noi abilități culinare, să fie responsabili; le dezvoltă atenția și concentrarea, le exersează deprinderea de a lăsa curățenie în urma lor.

Explorarea lumii culinare prin activități creative în bucătărie devine nu doar o modalitate distractivă de petrecere a timpului, ci și o oportunitate de dezvoltare a abilităților și de construire a unor amintiri plăcute.

Prin gătit, decorat și explorat, copiii învață multe lecții valoroase care nu se opresc doar la bucătărie.

„Mâncăm pentru a trăi, nu trăim pentru a mânca”, un motto care ar trebui să ne călăuzească viața. De aceea, este necesar ca părinții să-i hrănească pe copii cât mai sănătos posibil, evitând mâncărurile tip fast-food, implicându-i în activități de preparare a deserturilor în casă, a salatelor și felurilor de mâncare bazate pe legume și fructe. Prin cursurile culinare din școli, elevii pot descoperi pasiunea pentru gătit și își formează obiceiuri alimentare sănătoase încă de la o vârstă fragedă.

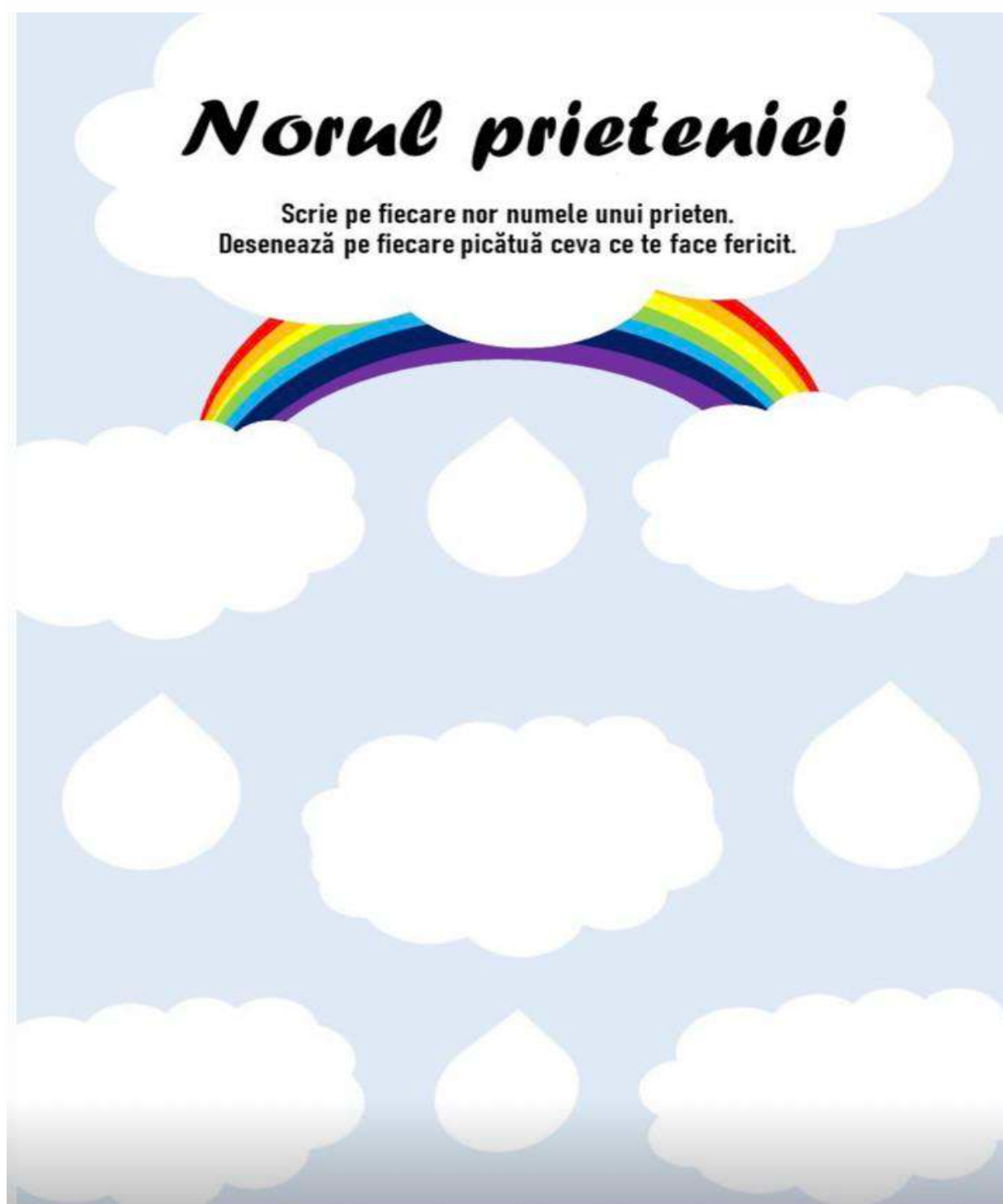
Copiii au învățat lucruri noi, au conștientizat cât de utile sunt activitățile cu caracter practic, au descoperit că arta culinară poate fi făcută cu multă plăcere și s-au bucurat de gustoasele produse realizate, considerate benefice pentru sănătatea lor.

BIBLIOGRAFIE

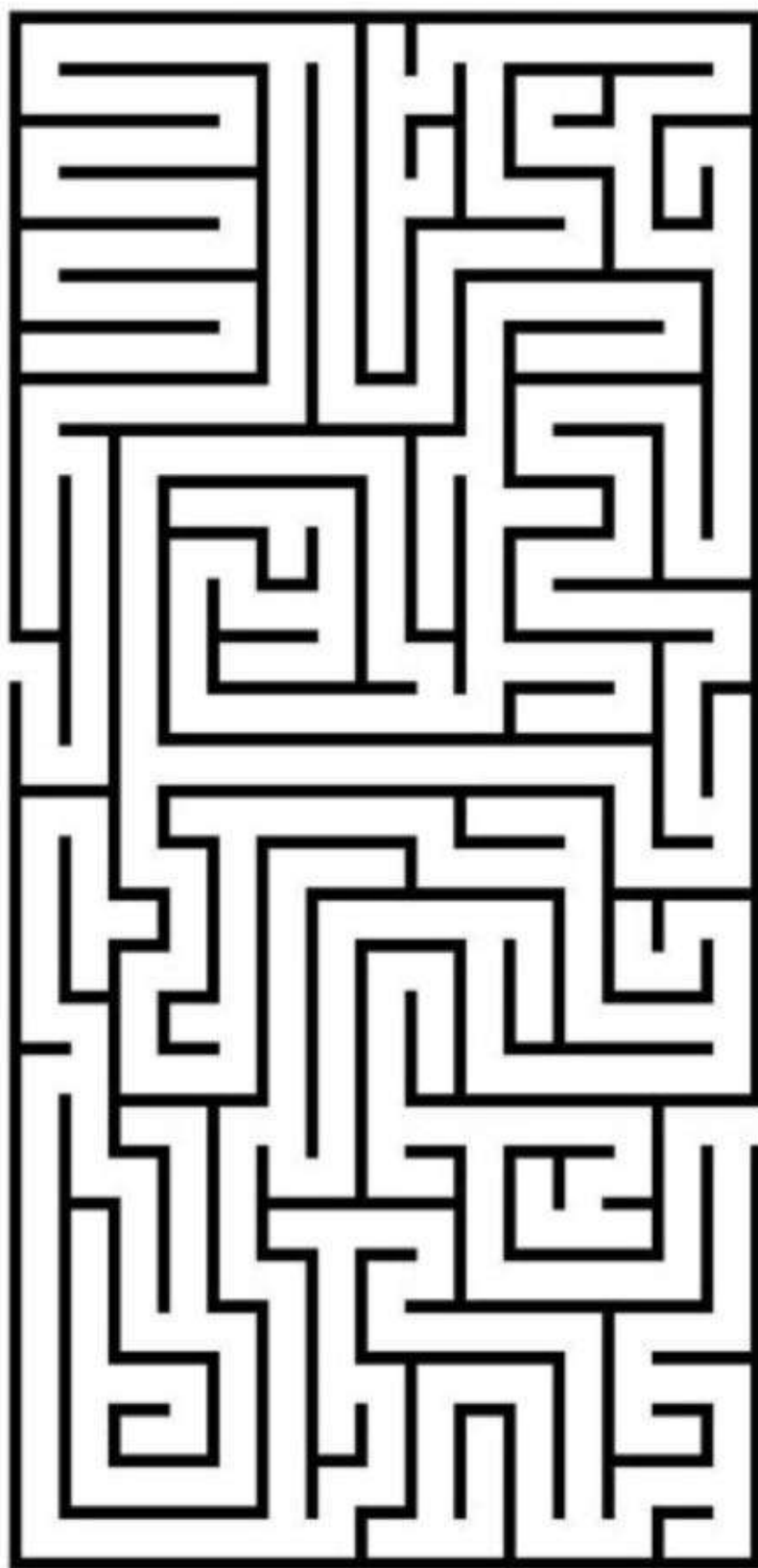
1. "Supercartea de bucate pentru minichefi", Mihaela Tocut-Addy, Editura Arthur, 2024
2. „Cartea de bucate pentru copii”, Maria Cristea Șoimu, Editura Paralela 45, 2020

Mărtinaș Andreea, prof. învă. primar

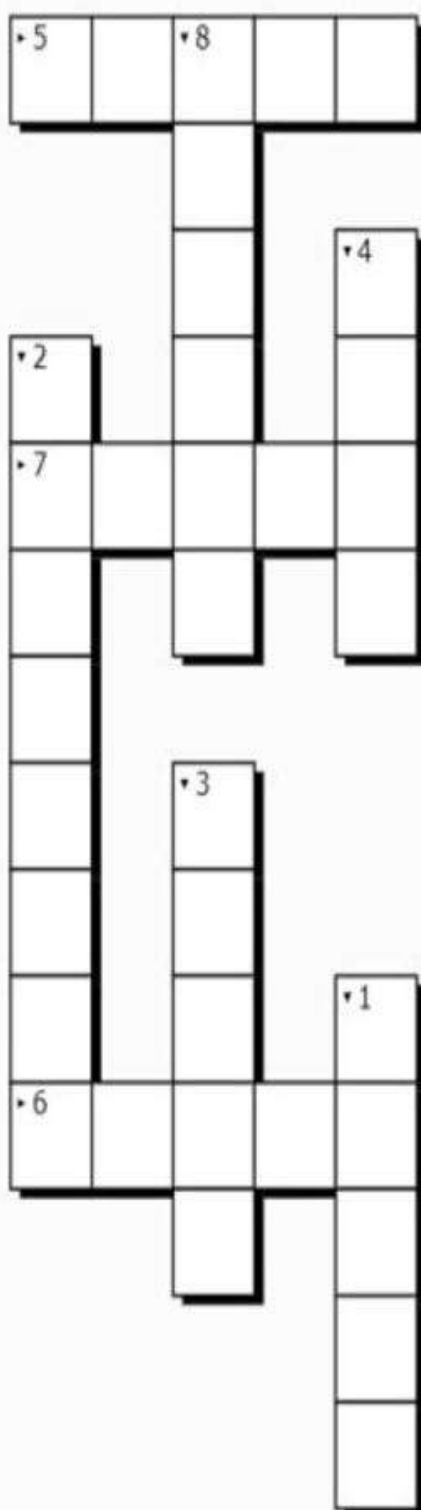

LABIRINT

Ajută pasărea să ajungă la căsuța ei!

REBUS pentru iubitorii de litere:

1. Câte zile are o săptămână?
2. Cum se numește cea de-a treia zi a săptămânii?
3. Câte săptămâni are o lună de zile?
4. Câte luni are un anotimp?
5. Câte anotimpuri are anul?
6. În ce anotimp afară ninge?
7. Cum se numește prima lună de vară?
8. În ce anotimp cad frunzele?

	▼	Țară din vestul Europei	▼		▼		▼
		Oana Radu		Olt, la mașini			
▶		▼		▼			
Mâini	▶						
24 de ore							
▶				Astfel	▶	▼	
Vărguță	▶	▼			100 de metri pătrați	▶	
Curat					Dânsa		
	▶			Vine pe la gene	▶ ▼		
▼				Cântec de vrăbiuță			
	Omul cu rolul			▼			
	▼				Emil Cernea	▶	▼
▶					Vas de lut		
Ape curgătoare			Paul Oprea	▶	▼	Punct cardinal	
150 la Roma	▶		Notă muzicală				
			▼		▶	▼	
▶				Laura Filip			
Metru cub de lemn				▼	Sorin Niculescu	▶	
Aliaj dur	▶						
Sau							
▶				▶			

2025-2026

Școala Primară „Mușatinii” va deveni Școala Gimnazială „Mușatinii” din Roman și va asigura un cadru structurat pentru dezvoltarea academică, socială și personală a elevilor. Aceasta include:

1. **Curriculum Național:** Oferă setul de discipline obligatorii, cum ar fi limba română, matematică, științe, istorie, geografie, educație fizică și arte, care sunt adaptate la nivelul de vârstă al elevilor.
2. **Activități extrașcolare:** cum ar fi cluburi de lectură, ateliere de artă, activități sportive, competiții și proiecte comunitare, care contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și de leadership.
3. **Programe de sprijin:** Asigură servicii de consiliere și orientare profesională pentru a ajuta elevii să-și descopere interesele și abilitățile, facilitând tranziția către liceu.
4. **Educație incluzivă:** Oferă suport pentru elevii cu nevoi speciale, asigurându-se că toți copiii au acces la educație de calitate.
5. **Colaborare cu părinții:** Implicarea părinților în procesul educațional este esențială, prin întâlniri, evenimente și comunicare constantă pentru a sprijini dezvoltarea elevilor.
6. **Evaluare și feedback:** Oferă evaluări periodice pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a adapta metodele de predare la nevoile acestora.
7. **Activități de formare a abilităților sociale:** Prin diverse activități, elevii învață să colaboreze, să comunice eficient și să rezolve conflicte.

Această ofertă educațională vizează nu doar instruirea academică, ci și formarea caracterului și a valorilor necesare pentru o integrare reușită în societate.

Viziunea

Viziunea fondatorilor și colectivului școlii este ca Școala Gimnazială „MUȘATINII” să garanteze o educație diversificată și diferențiată, adaptată cerințelor actualei societăți caracterizată de permanentă schimbare, valori și principii morale, științifice și democratice, care să răspundă nevoilor și așteptările elevilor săi, și menite să asigure dezvoltarea individuală a fiecărui copil și integrarea lui personală și profesională, cu șanse egale de reușită în societatea secolului XXI.

Misiunea

Misiunea Școlii Gimnaziale „MUȘATINII” este promovarea unui învățământ modern și flexibil, prin îmbinarea tradiției cu inovația, dobândirea unui soclu solid de cunoștințe și competențe, cultivarea valorilor morale și civice, într-un mediu educațional competitiv care

valorifică potențialul individual al copiilor, în scopul dezvoltării lor plenare, din perspectiva pregătirii pentru un parcurs școlar de succes, pentru viață și adaptarea rapidă și eficientă în comunitate și la solicitările societății „de mâine”.

Școala Gimnazială „MUȘATINII” are porțile deschise pentru toți cei care au nevoie de educație, indiferent de etnie, religie sau tip de minoritate socială. Printr-o ofertă curriculară diversă și atractivă, atenție și îndrumare psihopedagogică de cea mai înaltă calitate a copiilor, printr-un învățământ centrat pe competențele cerute de specificul societății de azi și prin pasiunea cadrelor didactice de o înaltă ținută profesională și morală, dorim să formăm personalități umane complexe.

Aria curriculară / Disciplina	Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a	Clasa a III-a	Clasa a IV-a	Clasa a V-a
I. Limbă și comunicare						
Comunicare în limba română	5	7	6	5	5	4
Limba modernă / Lb. Engleză	1	1	1	2	2	2
Limba franceză						2
II. Matematică și Științe ale naturii						
Matematica și explorarea mediului / Matematică	3 1	3 1	4	4	4	4
Științe ale naturii			1	1	1	-
Biologie						1
III. Om și societate						
Istorie	-	-	-	-	1	2
Geografie	-	-	-	-	1	1
Educație civică / socială	-	-	-	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1
IV. Educație fizică sport și sănătate						
Educație fizică	2	2	2	2	2	2
Joc și mișcare				1	1	-
V. Arte						
Muzică și mișcare / Educație muzicală	2	2	2	1	1	1
Educație plastic	-	-	-	-	-	1

VI. Tehnologii						
Arte vizuale și abilități practice	2	2	2	2	1	-
Educație tehnologică						1
Informatică și TIC	-	-	-	-	-	1
VI. Consiliere și orientare						1
Dezvoltare personală	2	1	1	-	-	-
Curriculum la decizia școlii	1	1	1	1	1	1
Număr de ore	20	21	21	21	22	26

CADRE DIDACTICE:

- 5 PROFESORI pentru ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR (3 cadre didactice debutante și 2 cu gradul I)

- profesori calificați pentru toate disciplinele.

Școala Gimnazială MUȘATINII oferă:

- **EDUCAȚIE de CALITATE** oferită copiilor cu profesionalism și dăruire de **cadre didactice** cu experiență în învățământul primar șirezultate recunoscute!
- **NUMĂRUL limitat de elevi** în clasă: **18 -20 elevi**.
- **DOTARE MATERIALĂ bună și condiții optime** în sala de clasă și spațiile auxiliare.
- **PROGRAMUL zilnic oferit elevilor 8 - 17** care asigură copiilor supraveghere calificată de educare, formare și dezvoltare cât maicompletă a personalității dar și confortul psihic al părinților.
- **SERVIREA micului dejun și a prânzului în școală și program de somn și/sau relaxare** pentru elevii clasei pregătitoare și celor din clasa I.
- **ACTIVITĂȚI AFTER SCHOOL** și activități opționale la alegerea părinților și elevilor.

Programul școlar respectă curriculumul învățământului național al ciclului primar și gimnazial - clasa pregătitoare, clasele I-IV, clasa a V-a și este completat de ore și teme de studiu efectuate în școală.

Programul zilnic oferit elevilor:

- - De luni până vineri, 8:00 - 12:15 / 13:15 nivel primar și 8:00 - 13:00 / 14:00 nivel gimnazial, programul obligatoriu (cu respectarea Curriculumului Național) și 12:15 / 13:15 / 14:00 - 17:00 programul Afterschool.
- - Elevii servesc, în regim de bucătărie proprie, micul dejun (8:00 - 8:30 - clasele primare și 7:30-8:00 clasele gimnaziale) și prânzul (după ora 12:15 / 13:15 până la ora 12:45 / 13:45, iar clasele gimnaziale 13:00 / 14:00 până la 13:30 / 14:30)), iar la ora 15:00 au o gustare.
- - Programul Afterschool include activități de odihnă/somn pentru elevii din clasa pregătitoare, activități de relaxare pentru ceilalți copii, efectuarea temelor scrise, orale și/sau practice, activități complementare de informatică, Cambridge, LEGO, de dansuri (moderne, populare), de teatru, de vizionare de filme documentare sau filme pentru copii, ateliere literar-artistice etc.
- - Se respectă vacanțele școlare propuse de Ministerul Educației, dar în vacanțele ce au ca durată o săptămână (cea dintre Modulul 1 și Modulul 2 și cea la decizia Inspectoratului Școlar Neamț) și în vacanța mare (*program Școala de Vară*) elevii doritori se pot înscrie la activitățile

extrașcolare propuse de către cadrele didactice și care se desfășoară la nivelul unității.

- **Servicii oferite** – educație, îngrijire, protecție, consiliere școlară, asistență medicală
ȘCOALA Gimnazială „MUȘATINII” are pregătite pentru elevii săi **condiții optime**:
- Clase cu spații generoase (conform cu normativele impuse prin legislația în vigoare) dotată cu:
 - mobilier specific;
 - materiale didactice adecvate care susțin explorarea și învățarea într-un mediu sigur și atractiv;
 - echipamente TIC noi (tabla digitală care asigură condiții la standarde europene pentru desfășurarea activităților educativ-formative;
- 1 spațiu interior pentru joacă, activități recreative, odihnă;
- 1 teren exterior pentru educație fizică și activități outdoor;
- spații cu dulăpioare pentru depozitarea obiectelor personale ale elevilor;
- 1 cabinet medical;
- 1 cabinet de consiliere școlară/psihologică.

CURRICULUM LA DECIZIA ȘCOLII

CLASELE I, a II-a, a III-a, a IV-a - *LIMBA FRANCEZĂ*

CLASA PEGĂTITOARE, CLASA a V-a - *la alegerea elevilor și părinților*

ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE ȘI EXTRAȘCOLARE

- ✓ Concursuri pe diferite teme: sanitare, rutiere, PSI, ecologice
- ✓ Întreceri sportive
- ✓ Jocuri outdoor
- ✓ Vizite, Drumeții, Excursii
- ✓ Desene pe asfalt
- ✓ Expoziții
- ✓ Tombole
- ✓ Întâlniri cu specialiști din diverse domenii
- ✓ Teatru de păpuși
- ✓ Programe artistice, Spectacole cu ocazia diferitelor evenimente: Ziua Națională a României, Ziua Pământului, Ziua Copilului, Ziua Mamei, etc.
- ✓ Activități în parteneriat cu școala și cu alți parteneri educaționali din comunitate
- ✓ Activități de voluntariat / sprijin pentru cei aflați în dificultate
- ✓ Dans modern/Dans popular

PROIECTE SI PROGRAME EDUCATIONALE

LOCALE

- ✓ Proiectul educațional „Dinți frumoși și sănătoși” - parteneri Cabinet stomatologic, dr Ramona-Elena Gheorghiu, Fundația „Episcop Melchisedec” Roman, Grădinița P.P. „Episcop Melchisedec” Roman
- ✓ Parteneriat „Sănătatea, bunul cel mai de preț”, Cabinetul medical Fundația „Episcop Melchisedec” Roman, Grădinița P.P. „Episcop Melchisedec” Roman
- ✓ Proiect educațional „În lumea cărților” - parteneri Biblioteca Municipală „George Radu

Melidon” Roman, Fundația „Episcop Melchisedec” Roman, Grădinița P.P. „Episcop Melchisedec” Roman

- ✓ Parteneriat socio-educational „Dărnicia se învață de mic” - partener Fundația „Episcop Melchisedec” Roman
- ✓ ȘCOALA DE VARĂ - program educativ - vacanța de vară
JUDEȚENE
- ✓ proiect de educație literară „Șoaptele cărților”
- ✓ Proiectul educațional „Pe urmele Otiliei Cazimir” - partener, Școala Gimnazială „Carmen Sylva” Horia, Neamț
- ✓ Parteneriat cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Petrodava” al județului Neamț
- ✓ Proiect educațional-concurs Școala Gimnazială „V. Alecsandri” Roman-concurs de matematică și concurs de comunicare în limba română
NATIONALE
- ✓ concursul „Amintiri din Copilărie” - Editura COPILĂRIA
- ✓ parteneriat în cadrul programului „Și eu trăiesc sănătos” - parteneri Fundația PRAIS, Inspectoratul Județean Neamț
- ✓ Parteneriat educațional Teatrul de păpuși „ZUM-ZUM” Bacău
- ✓ Cocursul „Academia Junior”
- ✓ Concurs „Superelev”
- ✓ Concursurile COMPER - EDU (matematică și limba română)
- ✓ Concursul MATE+ - (matematică cl.II-IV)

INTERNATIONALE

- ✓ parteneriat educațional, concurs „FORMIDABILII”, Asociația Rom Concept, concurs „Discovery”,
- ✓ cursuri de limba engleză CAMBRIDGE.
- ✓ Proiect de parteneriat „Grădinițe înfrățite” - grădinițe și școli din România și Republica Moldova

Cadrele didactice au o relevantă activitate de predare, gradul didactic I și II, cursuri de formare în metodică noilor educații, competențe pedagogice și reputație profesională recunoscută la nivelul comunității.

Programul activităților formative și instructiv-educative pregătit de echipa de conducere și colectivul școlii, va fi centrat pe învățarea activă în clasă, cu accent pe dobândirea de atitudini, abilități și competențe prin abordări inovatoare, ritmul de receptivitate și potențialul fiecărui copil, asimilarea și utilizarea cunoștințelor, promovarea contextelor educative care să valorifice gândirea, creativitatea și libera inițiativă, dezvoltarea emoțională, afirmarea personalității și capacității de socializare, reguli clare de conviețuire și comunicare, cât și pe cultivarea motivației elevilor de a învăța cu plăcere și dorința de a progresa.

Părinții și copiii pot alege împreună dintre cele mai diverse activități opționale: studierea limbilor străine, engleză și/sau franceză, dans artistic, activități de grup sau individuale care să dezvolte copiilor abilități de viață esențiale precum gândirea critică și cea creativă, auto-conștientizarea și empatia, gestionarea stresului și a emoțiilor.

2025-2026

VIZIUNEA

Grădinița cu program prelungit „Episcop Melchisedec”, Municipiul Roman, asigură un climat de siguranță copiilor dumneavoastră, o educație care are în vedere dezvoltarea lor din perspectiva pregătirii pentru școală și viață.

MISIUNEA GRĂDINIȚEI

Grădinița cu program prelungit „Episcop Melchisedec”, Municipiul Roman, este locul minunat în care educația răspunde nevoii de cunoaștere, cercetare, explorare și succes în viață; locul în care copilul învață autonomia și independența, respectul de sine, alături de un colectiv didactic profesionist ce îmbină armonios valorile morale și creștine.

DEVIZA:

Educație pentru fiecare, educație pentru viitor!

Cadre didactice - calificate, bine pregătite, cu grade didactice.

Personal nedidactic - îngrijitoare copii, asistent medical, bucătar, ajutor de bucătar

SERVICII OFERITE

Nr. crt.	DENUMIREA SERVICIULUI	ACTIVITĂȚI SPECIFICE
1.	Serviciul educațional	- educație conform curriculumului național; - curriculum la decizia grădiniței; - elaborarea proiectelor educaționale; - derularea unui program atractiv de activități educative și extrașcolare;
2.	Serviciul de asistență medicală	- servicii medicale prin cabinetul medical interșcolar; - existența cadrului sanitar în instituție, permanent; - asigurarea unui program eficient de activități sanitare; - respectarea regulilor de igienă în spațiile destinate preșcolarilor; - prezența o dată pe semestru și atunci când se impune a unui medic pediatru/geeralist/stomatolog, etc;

3.	Serviciul nutrițional	- verificarea permanentă a termenului de valabilitate a produselor și a valorii nutriționale; - proiect educațional pentru o alimentație sănătoasă; - existența spațiului pentru depozitarea alimentelor dotat conform normelor DSP; - consum de alimente sănătoase, preparate în bucătăria unității; - consum zilnic de legume și fructe; - consum zilnic de lapte, apă, etc;
4.	Serviciul de îngrijire, ocrotire	- îngrijitoare care se ocupă de copii la toaletă; - îngrijitoare cu atribuții specifice pentru sprijinirea copiilor la servirea mesei; - îngrijitoare care efectuează curățenia, dezinfecția spațiilor;
6.	Serviciul de consiliere școlară	- existența spațiului - serviciu asigurat de un specialist o zi / săptămână - Parteneriat de colaborare încheiat cu CJRAE

Grădinița cu Program Prelungit “Episcop Melchisedec” își propune să ofere copiilor posibilitatea de a participa la o diversitate de activități educative și atractive prin:

CURRICULUM NAȚIONAL

✓ activități pe domenii experiențiale:

Domeniul Științe

Domeniul Limbă și comunicare Domeniul Estetic și creativ Domeniul Om și societate Domeniul Psihomotric

✓ jocuri și activități didactice alese:

Biblioteca

Colțul căsuței/Joc de rol Construcții

Știință Construcții Știință Arte

Nisip și apă

✓ activități de dezvoltare personală:

Rutinele (sosirea și plecarea copiilor, deprinderi de igienă individuală și colectivă, deprinderi de ordine și disciplină, deprinderi de autoservire), întâlnirea de dimineață (calendarul naturii, prezența, gimnastica de înviorare, exerciții de autocunoaștere, dezvoltarea abilităților de comunicare, managementul învățării prin joc, dezvoltarea empatiei, luarea deciziilor, medierea conflictelor), tranzițiile, activitățile opționale.

CURRICULUM LA DECIZIA GRĂDINIȚEI

- (grupa mare) - Călătorie în lumea emoțiilor
- (grupa mijlocie) - Mișcare, veselie, emoție - jocuri și sport.

ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE ȘI EXTRAȘCOLARE

- ✓ Concursuri pe diferite teme: sanitare, rutiere, PSI, ecologice, cultură generală
- ✓ Întreceri sportive
- ✓ Jocuri outdoor
- ✓ Vizite, Drumeții, Excursii
- ✓ Desene pe asfalt
- ✓ Expoziții

- ✓ Tombole
- ✓ Întâlniri cu specialiști din diverse domenii: medici, psihologi, polițiști, pompieri, preoți etc.
- ✓ Teatru de păpuși (în parteneriat cu Trupa ZUM-ZUM Bacău)
- ✓ Programe artistice, Spectacole cu ocazia diferitelor evenimente: Ziua Națională a României, Crăciun, Ziua Mamei, 1 Iunie etc.
- ✓ Activități în parteneriat cu școala și cu alți parteneri educaționali din comunitate
- ✓ Activități de voluntariat / sprijin pentru cei aflați în dificultate
- ✓ Dans modern / Dans popular
- ✓ Limba engleză

PROIECTE, PROGRAME și PARTENERIATE EDUCATIONALE

LOCALE

- ✓ Proiectul educațional „Dinți frumoși și sănătoși” - parteneri Cabinet stomatologic, dr. Ramona-Elena Gheorghiu, Fundația „Episcop Melchisedec” Roman, Școala Primară „Mușatinii” Roman
- ✓ Parteneriat „Sănătatea, bunul cel mai de preț”, Cabinetul medical Fundația „Episcop Melchisedec” Roman, Școala Primară „Mușatinii” Roman
- ✓ Proiect educațional „În lumea cărților” - parteneri Biblioteca Municipală „George Radu Melidon” Roman, Fundația „Episcop Melchisedec” Roman, Școala Primară „Mușatinii” Roman
- ✓ Parteneriat socio-educațional „Dărnicia se învață de mic” - partener Fundația „Episcop Melchisedec” Roman
- ✓ Parteneriate grădiniță - familie
- ✓ Parteneriat cu Poliția de proximitate
- ✓ Protocol de colaborare cu Inspectoratul de Situații de Urgență „Petrodava”, Neamț
- ✓ GRĂDINIȚA DE VARĂ - program educativ - vacanța de vară

JUDETENE

- ✓ Proiectul educațional „Pe urmele Otiliei Cazimir” - partener, Școala Gimnazială „Carmen Sylva” Horia, Neamț

NAȚIONALE

- ✓ concursul pentru copii în parteneriat cu Ed. COPILĂRIA, Ed. Smart Education etc

INTERNATIONALE

- ✓ parteneriat educațional, concurs „FORMIDABILII”, Asociația Rom Concept
- ✓ parteneriat educațional, concurs „Discovery”
- ✓ proiectul de parteneriat internațional „Grădinițe înfrățite”

Vom introduce în programul grădiniței și alte activități propuse în proiecte, parteneriate cu alte instituții, ONG-uri, în vederea diversificării programului extrașcolar și implicării tuturor copiilor în acțiuni concrete.

Rugă de copil inocent	Pag. 1
Om-Cultură-Educație	Pag. 2
Considerații	Pag.14
Școala de vară... perioada cea mai așteptată de copiii din cadrul Fundației „Episcop Melchisedec”.....	Pag.15
Festivalul Toamnei	Pag.19
Regulile grupei de grădiniță, explicate unor pitici mai mari sau mai mici	Pag.21
Activitățile educative extrașcolare în grădiniță	Pag.24
Jocul didactic – principala formă de activitate în grădiniță	Pag.27
Activitățile STEAM în educația timpurie	Pag. 31
Activitățile practice din grădinița de copii	Pag.35
Tranziția de la grădiniță la școală	Pag. 38
Rolul poveștilor digitale în dezvoltarea socio-emoțională la preșcolari și școlari	Pag.41
Familia – Primul mediu de învățare al copilului	Pag.44
Trecerea elevilor de la nivelul primar la cel gimnazial	Pag.47
Parteneriatul școală-familie-comunitate	Pag.50
Concept și implicare în transmiterea valorilor morale	Pag.55
Magia talentului. Elevi care își împlinesc pasiunea	Pag.61
Dansul în lumea copiilor	Pag. 66
Metode de rezolvare a problemelor de matematică în clasele primare	Pag.70
Trăiește sănătos! Cunoaștere, sănătate, creativitate. Cursuri culinare	Pag.73
Pagina copiilor isteți	Pag.78
Oferta educațională a Școlii Gimnaziale „Mușatinii”	Pag.82
Oferta educațională a Grădiniței P.P. „Episcop Melchisedec”	Pag.87